

Študentje bomo sodelovali pri letošnjih akcijah

Kakor vsako leto, bo tudi letošnja jugoslovanska mladina pomagala pri velikih gradnjah, ki jih izvajamo. V delovnih brigadah bo sodelovalo 80.000 mladincev in mladink iz vseh republik. Razlika letošnjih delovnih akcij v primerjavi z onimi iz prejšnjih let je predvsem delo pri ključnih objektih v posameznih republikah, do čim so bile prejšnja leta delovne akcije zveznega značaja. Mladina Srbije bo sodelovala pri gradnji hidrocentrale na Vlasini, v Hrvatski pa bodo brigade delale pri zaključnih delih v Vinodolu. Makedonska mladina bo tudi letos gradila hidrocentrale v Mavrovu, do čim bodo v Bosni in Hercegovini dograjevali Jablanico. Mladinci v Črni gori pripravljajo brigade za gradnjo industrijskega kombinata v Nikšiću. Iz tega je razvidno, da je namen naše ljudske oblasti čimprej izgraditi elektrifikacijsko mrežo, ki bo oskrbovala z električno energijo industrijo in vasi.

Tudi v naši republici čaka vrsta gradbišč mladinske delovne brigade. Pri Vuzeški hidrocentrali bomo gradili cesto, ravno tako bo v letošnjem letu zgrajen del ceste Ljubljana — Postojna na sektorju Vrhnika — Logatec. V Ljubljani bodo podaljšali pionirsko progo, da bo Ljubljana bolj povezana z okolico. Uredili bodo tudi živalski vrt, ki bo mestu v okras in razvedrilo. Slovenska mladina pa bo poleg tega delala tudi na Strnišču in v opustošenih vaseh Tolminske, ki jih je prizadela letošnja zimska katastrofa.

Tudi Zveza študentov bo sodelovala v letošnjih republiških akcijah. Na ta način bomo študentje najboljše dokazali sodelovanje in solidarnost z ostalo mladino ter enotnost v borbi za boljšo prihodnost. Mnogi, ki so doslej sodelovali v brigadah, razumejo pomen tega dela. So pa med nami tudi takšni študentje, ki najdejo vedno pripravljen izgovor, kadar je treba skupnosti nekaj nuditi. Opravičevali se bodo z izpiti, »boleznijo«, prakso itd. V brigadi bi bili pripravljeni sodelovati le v primeru, če bi bila delovna akcija v inozemstvu.

V aprilu bo sodelovala pri gradnji študentskega naselja pri Gradcu v Avstriji tudi 10 članska skupina študentov iz Ljubljane. Za to akcijo je presenetljivo zanimanje. V brigado so se prijavili tudi takšni, ki niso niti člani Zveze študentov niti niso bili na nobeni delovni akciji pri nas, ker so bili za delo »nesposobni«. Sedaj so naenkrat zdravi in utegnjeni pustiti mesec dni študija tik pred junjskim izpitnim rokom. Julija pa »nimajo časa«, ker prvič »študirajo« in drugič: poiskati si morajo honorarno zaposlitev, ker drugače »ne morejo živeti«. Med temi so tudi tisti, ki so ob zadnji akciji ljudske oblasti pri čiščenju snega sabotirali mobilizacijo, dovolj časa pa vedno najdejo za neokusne in dekadentne zabave. Taki malomeščanski promenačni levi pa znajo vedno temeljito izkoristiti ugodnosti, ki jih Zveza nudi svojim članom. Nekateri so se vrinili tudi v Združenja in so seveda vedno prvi pri nabavi kart za gledališče in kino, uporabljajo objave za znižano voznišino na železnici itd., obenem pa go-drnjajo, da jim organizacija ni, česar ne nudi, so z dolgotrajnim in hrepenjenjem po nečem abstraktnem, kar je vidno le na platnu v obliki cenene filmske plaže. Takšni posamezniki napadno pojmujejo našo socialistično demokracijo, ki je demokracija za delovne ljudi, ne pa za lenuše in naši družbi nasprotni ljudi. Ti poedinci mečejo slabo luč na zdravo jedro študentske mladine, ki bo pri letošnjih delovnih akcijah dokazala, kot je dokazovala doslej, da želi z vsemi močmi sodelovati z delovnim ljudstvom Jugoslavije pri skupnih naporih.

Naloga Združenj je vsestranska priprava za delovne akcije. Pričeti moramo z zbiranjem prijav, da si že v aprilu ustvarimo realno sliko o udeležbi. Vsek zaveden in socializem predan študent bo razumel potrebo in pomen udeležbe v brigadi ter se bo odzval klicu Partije in Zveze študentov.

L. B.

Na svojem zadnjem zasedanju je odbor za znanost in visoke šole razpravljal predvsem o izboljšanju študijskega sistema na naši univerzi in visokih šolah

(Nadaljevanje s 1. strani)

V diskusiji po poročilu tovariša ministra, so se člani Odbora živahno oglašali k besedi. Prinašamo nekatere najzanimivejše postavke iz diskusije.

Dr. Milan Vidmar: Nesporno je, da naše visoke šole propadajo, in to vse fakultete. Problema prenatrpanosti, sredobežnih tendenc in specializacije se moramo lotiti praktično. Nekoriščno je, če bomo glede redukcije spraševali fakultete, ki so pač sestavljene iz ljudi, katere veže za nagon po ohranitvi. Študij mora biti tak, da bodo študentje državi koristili. Specialisti se v sami študijski dobi ne morejo vzgajati. Kar more in kar mora visoka šola dati, je temeljito osnovno znanje. Jaz na primer sploh nisem študiral elektrotehnike, ampak strojeslovje. Osnovno znanje nam omogoča, da se v praksi poprimemo česar koli in postanemo specialisti. Tendence predavati zato, da se prikaže predavatelj neobhodno potreben, je napačna. Številni honorarni predavatelji so nepotrebni. Na primer enciklopedija elektrotehnike. Enciklopedija je enciklopedija, čemu je potrebno, da jo ima vsaka fakulteta posebej? Marsikaj se predava dvakrat, trikrat, 50% ljudi na visokih šolah je preveč, industriji pa za pogone manjkajo najpotrebnejše moči.

Združenje visokih šol je primarna potreba. Pri univerzi ne gre zgolj za zunanjo fasado, nekdanji univerzitetni svet (vsi redni profesorji) je bil močna opora za obdržanje univerzitetne ravni. Kader resničnih znanstvenikov pa naj prevzame kontrolo nad znanstvenim nivojem.

Glede učnih načrtov so potrebne prav drastične mere — na primer z dekretom ukiniti devet semester! Število ur v tednu ne bi smelo nikjer biti višje od 36! Operacija je potrebna. Odbor lahko pomaga kljub odiju, ki bi padel nanj.

Dr. Igor Tavčar: Ne moremo o teh stvareh plodno razpravljati, dokler nismo rešili osnovnih problemov. Z reorganizacijo medicinskega študija se ne ukvarjamo samo mi, ampak se s tem ukvarja povsod po svetu. Ta študijska panoga se je razrasla v ogromno zadevo, ki je izmahnila študenta, da nima več pojma o zdravniških veščinah. Povsem naše pa je

vprašanje, če je Ljubljani zares potrebna samostojna Medicinska visoka šola. Smisel bi imela šele tedaj, če bi imela tudi farmakološko fakulteto. Tudi naša stomatologija ni želela postati fakulteta. Tudi zobozdravnik naj bo najprej splošni zdravnik. Zato bi se morali povrniti k fakulteti z neko ožjo naslonitvijo na univerzo.

Dr. Milan Vidmar: Pred petnajstimi leti sem kot dekan tehniške fakultete vse posle opravljal s tremi ljudmi, pa fakulteta tedaj ni bila dosti manj obsejna, kot sedanja visoka šola.

Dr. Hrovat: Seglašam z dr. Vidmarjem glede potrebe operacije, ki jo bo moral izvesti Odbor, ki doslej ni dal direktiv. Treba bo vprašati tudi n. pr. arhitekta ali so zaradi inženjskih del ali zaradi umetnosti. V učnem načrtu so reducirali fiziko, visoke stavbe, prakso na gradilišču — v praksi pa hočejo projektirati in graditi vse. Glede združitve v principu soglašam z dr. Vidmarjem, saj sem bil svoječasno odločno proti združitvi.

Specialistov se praksa izogiba. Mi pa imamo do mladine odgovornost, vedeti moramo, kam jo vodimo. Ob težili smo jo z ogromnimi programi, učni kader pa tega ne priznati ne razumeti. Zato tak zastoj v diplomiranju, ki vpije po operaciji.

Dr. Gorazd Kušej: Dr. Vidmar je problem zagrabil tako: združimo zopet vse visoke šole v univerzo, pa bomo pridobili dvojno, kvaliteto in telo, ki bo sposobno izvršiti bolečo operacijo, ki je potrebna. Ideja je lepa, toda dosedanje izkušnje ni so take, da bi mogli biti prepričani, da smo s tem našli tudi praktično rešitev. Profesor pravne fakultete si ne bo lastil sodbe o profesorju z druge fakultete, pa je treba to njihovo skrupuloznost tudi razumeti.

Ali visoke šole zares propadajo? To je vzeti relativno. Občutek imam, da so v nekem pogledu nazadovale. Sedanja generacija akademskih učiteljev ni povsem enakovredna generaciji, ki je univerzo ustanovila. Sodba pa je vendarle nepravilna. Občutek nazadovanja imajo po vseh univerzah v svetu. Spravljajo ga v zvezo z razširjenostjo baze, ki zahteva povečano število docentov, ki se jemljejo tudi še preden

končali svojo lastno znanstveno pripravo. Poleg tega moramo upoštevati še eno: prva generacija je dala standardna dela, nam je ostalo pa berkevanje.

Potrebno je določiti v vseh panogah osnovne predmete in za te predmete potrebno število ur.

Tendence prebiranja, ki jo napoveduje novi univerzitetni zakon, je zdrava. Linija je po vsem jasna, tako da bi to telo moglo določiti osnove za odločitve v osebnih in pedagoških vprašanjih.

Dr. Vidmar ugovarja mišljenju, da bi univerzitetni svet ne mogel izvršiti »prebiranja«. Svet lahko presodi, ali je nekdo na zadostni znanstveni višini, ne da bi morali biti člani strokovnjaki v vseh panogah.

Dr. Kušej: V problemih smo si edini, skeptičen pa sem v tem, da bi dr. Vidmarjev način že vse rešil. Gre za reorganizacijo, ne pa za diskvalifikacijo. Pri reorganizaciji pa se naraščajo ne smemo odpovedati.

Dr. Pire: Naše fakultete so se razvile v tip visoke strokovne šole, namesto da bi ostale fakultete univerze. Med univerzo in strokovno šolo je kvaliteta razlika. Režimi študija morajo študiju dajati značaj študija, ne pa učenja. Na visoki šoli profesor študenta navaja v študij, mu je mentor, saj ne študira posameznih predmetov, ampak medicino, agronomijo itd., torej oblikuje študente z medicinskim, agronomskim itd. znanjem.

Če bomo ukiniteli prakso fiksnih izpitnih rokov, bomo lahko čas predavanja podaljšali za osem tednov, saj imamo pri nas gorastno malo predavanja — povsod po svetu se temu čudijo, kako je mogoče, da imamo tako malo mesecev za predavanja.

Dr. Hadži: Prirodoslovna-matematična fakulteta je študijski načrt že spremenila in menimo, da smo delo opravili.

Dr. Kušej: Na univerzi smo v tej smeri že delali, vendar bomo sedaj še pospešili.

Dr. Pire: Agronomsko-gozdarska fakulteta je prešla na novi režim hitro in brez kvadratnih posledic za študij, kar je tudi vzgojno važno. Daljša prehodna doba je odveč.

V diskusiji je govoril tudi tov. minister Boris Zihler, ki je med drugim dejal, da je razveseljiva enodušnost, s katero so člani Odbora sprejeli predlagana načela. Vprašanja, ki so z njimi v zvezi, pa so take narave, da zahtevajo večjo publiciteto. Treba je o njih pisati, potreben bo mogoče celo nekaj javen pritisk na vse prizadete činitele. Tovariš minister je glede znanstvenih knjig in skript dejal, da je dolžnost profesorja, da svoja dela publicira in jih tako da v roke študentu. Izdajanje skript

ali pa bo uspela tako lani. Mi zahtevamo od naših funkcionarjev in članov ZŠJ, da se v to delo poglobijo popolnoma, kot se poglobi naš delavec v industriji in drugod.

Ne želim, da bi se naše delo ocenjevalo po številu vpisanih v organizacijo. Moramo priti na nivo, ko bomo diskutirali, kdo je lahko sploh član naše zveze, ne pa da se radujemo, ko nam kdo milostno prinese svojo prijavnico, takoj za tem pa vpraša, kje je študentska samopomoč. Vse preveč je elementov, ki nas hočejo izigravati in to nas tudi bodo lahko, dokler bomo tako neodločni in omahljivi. Lep primer je medicinska visoka šola, ko je organizacija prešla preko nekega ignoranta, ki je prišel na odbor po denar, s katerim bo plačal kazen, ker ni bil na snežni akciji. To je bil Šečerov, študent II. letnika, ki se je vpisal 1. 1947 in je sedaj že 4 leta v II. letniku. Tu zasluži odbor oster opomin. Kako bomo vodili mi ideološko borbo proti našim nasprotnikom, če ne upamo niti na takšne stvari reagirati, kot bi se spodobilo. S tem pača avtoriteta naše organizacije. Prav ta nam manjka tako v organizaciji kot posameznim funkcionarjem. Tudi slabi študentje in si na ta račun lahko marsikaj dovolijo. Dokler bomo v takšnem stanju, sem prepričan, da ne bomo prišli dolgo do prodajanja vstopnic in ugotavljanja izpadov nekaterih tipov, ki hočejo to slabost naših organizacij izrabiti. Naša tolerantnost lahko v primerih, ko ni na mestu, rodi le slabe posledice. Z njo bi se naša organizacija samó diskreditirala.

V zimskem semestru smo se bavili samo z ekonomskimi in strokovnimi vprašanji, politično delo smo pa zanemarjali. Enako se je dosti delalo po študijskih vprašanjih, vendar ne dosti vztrajno in dosledno. Končno pa niso učni programi delo, kratkega časa, potrebno je tu dosti storiti. Če pa hočemo priti enkrat do cilja, je treba začeti.

Treba je začeti na vseh področjih, delo planirati, konkretno zadolževati in izvedbo obvez kontrolirati. S planskim delom bomo nekaj dosegli, sicer bomo pa samo plavali in čakali, kam nas zanese tok.

pa je stvar študentov samih, ki naj zapisujejo predavanja, zapiske dajo v pregled profesorju in nato razmnože. Iz takih zapiskov so nastala že velika znanstvena dela. Pri nas pa je videti, kakor da bi se profesorji te pomoči študentov branili. Ali ni ponekod vzrok v občutku, da predavanja niso na višini? Menim, da spada tudi to v prebiranje, kajti imamo predavatelje, ki takorekoč nč ne dajo od sebe — pa je le potrebno dati javnost obračun o svojem delu.

Delo 3. Zasedanja se je nadaljevalo 22. marca, ko je Odbor razpravljal o raznih vprašanjih; prinašamo še izveček iz zaključkov, ki jih je sprejel Odbor, predvsem tistih, ki se nanašajo na študijska vprašanja.

Na podlagi poročila predsednika Sveta za prosveto in kulturo LRS tov. ministra Borisa Zihlerja je Odbor v celoti sprejel naslednje ugotovitve, načela in smernice v zvezi s problemi, ki naj jih rešuje:

1. Dosedanji rezultati revizije učnih načrtov, programov in študijskih ter izpitnih predpisov, h katerim so bile vse fakultete pozvane pred letom dni, so nezadovoljivi. Pomanjkljivosti, ki kategorično narekujejo pospešek revizije, so v glavnem naslednje:

a) Usmernenost na ozko specializacijo na fakultetah se je izkazala škodljivo. Nekatere fakultete (med njimi celo humanistične) so izgubile iz vida, da je njih pedagoško-vzgojni smoter poslati v življenje celoviti tip strokovnjaka določene panoge, ne pa ozko omejenega specialista.

b) Učni načrti so se marsikje ravnali po kadru docentov. Fakultete so složno nastopale v obrambi osebnih interesov profesorjev, ki pa niso bili vedno tudi splošni interesi.

c) Prenatrpanost učnih načrtov in

(Nadaljevanje na 5. strani)

Po univerzah sveta

BELGIJA

Univerzitetni festival, ki ga je od 11. do 16. februarja letos priredil ASIA (Allgemeiner Studenten Ausschuss) na Lüttichski univerzi, so posetili kot sodelujoči in kot gostje številni domači in tuji študentje. Program festivala je bil izredno pester in bogat.

ZAHODNA NEMCIJA

Inozemski oddelek ASIA na univerzi v Mainz u bo letos proti koncu poletnega semestra priredil miting študentov jugovzhodne Evrope. Udeležili se ga bodo študentje iz Grčije, Turčije, Jugoslavije in Italije. V Nemčiji bodo ostali približno tri tedne.

ANGLIJA

»Uporabljanje mamil je za Oxford resnejši problem, kot mislijo nekateri,« piše časopis »Cherwell« v eni zadnjih števil, v kateri so objavili rezultate šesttedenske preiskave o uporabljanju mamil na Oxfordski univerzi. Tudi študentje Cambridgea jemljejo mamila, v glavnem kofein, pa tudi nevarnejša kot hašiš in marihuana. Precejšnje število študentov uporablja dražljiva sredstva.

FRANCIJA

6000 študentov univerze Montpellier je sklenilo, da tako dolgo ne bodo obiskovali nobenih kongresov, dokler jim spet ne odobrijo znižane vstopnine, kot so jo imeli pred drugo vojno.

GRČIJA

800 študentov atenske univerze je demonstriralo pred glavnim štabom angloameriških čet v Grčiji za priključitev Cipra Grčiji. Demonstranti so strgali britansko zastavo. Policija, ki je nanje streljala, je ranila 20 študentov.

ITALIJA

Na milanski univerzi so nedavno podelili prvi doktorski naslov kandidatu, ki je namesto disertacije predložil kulturni film.

EGIPT

Več tisoč študentov univerze Fuad v Kairu (ki jo je kralj dal zasesti s policijo) je demonstriralo. Študentje so zahtevali prekinitev vseh etikov z Veliko Britanijo in takojšnjo prekinitev pogajanj z Anglijo. Policija je demonstrante razglašala.

AVSTRALIJA

Na avstralskih univerzah so zbrali okrog 200 funtov šterlingov za internacionalni študentski sanatorij na Ki-tajskem. Avstralski študentje bodo še nadalje podpirali študentski TBC sanatorij na Kitajskem.

IMENOVAN JE KURATORIJ ZA ŠTUDENTSKE MENZE IN DOMOVE

Predsednik Sveta za prosveto in kulturo, tov. minister Boris Zihler je na polagi 4. točke Odločbe o prenehanju državnega gospodarskega podjetja »Študentske menze in domovi v Ljubljani« in na predlog komisije za študentska vprašanja Odbora za znanost in visoke šole imenoval Kuratorij študentskih menz in domov v sledečem sestavu:

Predsednik:
Kyovsky dr. Rudolf, docent pravne fakultete;
člani:
Fetič ing. Viktor, redni prof. fakultete za rudarstvo in metalurgijo,
Zavrnik dr. Fran, redni prof. Agronomsko gozdarske fakultete,
Hebein dr. Josip, izredni profesor medicinske fakultete,
Debenjak Riko, docent Akademije za upodabljajočo umetnost,
Skaberne dr. Branislav, načelnik oddelka za skrbništvo Sveta vlade
za ljudsko zdravstvo in socialno politiko,
Marion Sikst, načelnik občega oddelka Sveta vlade LRS za prosveto in kulturo,
Čretnik Olga, študent rudarsko metalurške fakultete,
Mikoš Boris, absolvent fakultete za gradbeništvo in geodezijo,
Mozečič Vinko, absolvent medicinske fakultete.

GOVOR TOV. ŠČUKE NA II. PLENARNEM ZASEDANJU UNIVERZITETNEGA ODBORA

Vse življenje in delo na univerzi je treba prežeti s polno politično aktivnostjo

(Nadaljevanje s 1. strani)

prazni. So pa področja, ki bi lahko živela tudi brez prostorov, na primer obiski agronomov v zadrage, ekonomov v podjetja, prireditve naših kulturnih krožkov v delavskih centrih itd. Nujno je treba očistiti našo organizacijo oportunizma. Funkcionarji naj ne bodo tisti, ki imajo največ časa, ampak tisti, ki imajo največ izkušenj in sposobnosti. Borci iz NOV morajo v naši ZŠJ biti prvi.

Danes je naša organizacija v zelo kritičnem položaju in zato so nam potrebni najboljše kadri. Predvsem se moramo močno oprijeti vprašanja

kadrovske politike. Mnogo jih je za masovno delo s študentsko mladino nesposobnih, del je pa takšnih, ki mislijo, da za funkcionarje obstojajo manjše obveznosti kot za člane ZŠ. Od ustanovne skupščine v mesecu decembru še ni bilo nobenega sestanka predsednikov, kjer bi bili zastopani vsi predsedniki združenj. Ne morem si predstavljati dela v osnovnih organizacijah z vodstvi, ki jih po nekaterih oddelkih študentje niti ne poznajo. Predlagam plenumu, da o tej stvari diskutira, sicer nam akcija za brigade v letošnjem letu ne bo uspela

Problem študija naše književnosti in jezika

Potrčevim »Kreflom« na rob

Ne bi mogli trditi, da se na našem slavističnem oddelku najmočneje poznajo velike spremembe, ki smo jih Slovenci doživeli v zadnjih letih — čeprav bi jih prav na slavistiki pričakovali. Celo nasprotno je v resnici. Morda je to vprašanje vredno obravnavanja zato, ker ima slavističen študij v primeri z drugimi oddelki in fakultetami neko posebno svojskost.

Marsikateri slavist pravi, da se študij slavistike danes ne sklada z življenjsko problematiko in zahtevami današnjega življenja pri nas, da se torej ne sklada z interesi, kakršne imajo slavisti po končanem študiju na tem ali onem službenem mestu. To zelo boleče neskladje vnaša v mlade ljudi, ki so sicer zdravi, nenaraven, čuden zamolkel ton, ki jih teži kakor breme, katerega se ne morejo znebiti. Marsikdo se zaveda, da tu marsikaj ni v redu — toda kaj in kako, o tem razmišlja le malokdo (človek se vprašuje, zakaj imajo študentje svojo Tribuno? — v kolikor jim je torej list koristen? Žalostna je ugotovitev, da se za svoj list ne brigajo, da ne izrabljajo možnosti, ki se jim dajejo, skratka, da piše list pet, šest ljudi. Pa o tem le mimogrede). Ta nenavadna situacija, v kateri so ljudje, ki so si izbrali za predmet svojega študija slovensko književnost in jezik, prinaša v predavalnice, na seminarske ure in sploh v njihove medsebojne odnose, kakor še posebej v odnose med njimi in predavatelji nemogoče stanje. Predavatelji pa se s svoje strani tudi ne morejo pohvaliti, da so kaj prida storili za zboljšanje razmer.

Razprave, ki teoretično obravnavajo študijske probleme na šolah, se dajo čudovito razpletati, na dolgo in široko obravnavati v vseh podrobnostih, skoraj vsak mesec se dajo postaviti novi učni načrti itd., toda haska ni nobenega. Študentje ostajajo pri starem: z nekako muko se silijo v študij predmeta, ki jim je bil kolikor toliko simpatičen, dokler niso prišli na univerzo — a postaja

iz dneva v dan večji nesmisel, ker pri vsem tem manjka tistega glavnega, kar je potrebno za vsak študij: resnične zainteresiranosti. Ta pa se ne da na noben način s silo vteptati ljudem v glavo, pa naj gimnazije po podeželju še tako potrebujejo učnih moči. Interesiranost in pripravljenost žrtvovanja, kar je bilo vedno združeno s pravim študijem, daje zmerom le aktualnost problemov. Človek se mora z nekim živim zanimanjem baviti s predmetom — kakšen smisel naj sicer ima študij. V stvarih, ki jih obravnava predmet, moraš najti neke elemente, ki te zadevajo v živo, iščeš takih momentov, nekaj iz radovednosti, kako so drugi v drugačnih časih in prilikah reševali probleme, nekaj pa, ker zahteva zgradba tvojega lastnega svetovnega in življenjskega nazora čim več argumentov, dokazov in protidokazov. Živimo v čisto določenih okoliščinah — in kaj more biti bolj človeško, kot da skušamo opredeliti čisto določen odnos do preteklosti in do sedanje življenjske stvarnosti? Zelo lahko je obiti sodobnost, jo kratkoma negirati z neko vzvišeno gesto, češ mi se ukvarjamo le z velikimi deli in osebnostmi preteklega časa, ta negotova in nemirna sedanjost nas ne zanima. So ljudje, ki tako mislijo. Ljudje, ki hočejo delati znanost. Toda — ali ni jasno, da je ravno tako naziranje in ravnanje poglaviten vzrok stanju, kot sem ga omenil gori? Nevzdržnemu, slabemu stanju na naši slavistiki?

Morda pa bi bila še neka rešitev, neka posebna pot s tega položaja, zelo naravna in preprosta, bolj slavistična, to se pravi, ožje povezana s študijem slovenske književnosti in jezika. Ne vem, kako je po drugih univerzah v svetu, res pa je, da tam narodne književnosti obravnavajo z večjim poudarkom na novejših dobah, prav do najnovejšega časa. V tem je neka napaka našega proučevanja književnosti: premajhen poudarek na novejši slovenski književnosti. Pri tem ne mislim samo izdaj, katerih

tisk se je komaj posušil, temveč predvsem našo književnost med obema vojnama, to, po problematiki tako sijajno razdobje v slovenskem narodnem življenju, tako bogato in razgibano dobo, da ji ni enake pri nas. Kajti žalostno je, a resnično, da se s tem razdobjem naše preteklosti na slavistiki sploh nihče podrobneje ne ukvarja, čeprav bi nas morale v naši današnji situaciji zanimati predvsem te stvari. Na tak način se ustvarja usodna vrzel v našem študiju, ki ima velike posledice: živimo v svojem času in okoliščinah, proučujemo pa do vseh potankosti tisto, nam se zdi, tako davno preteklost, da že skoraj ni več resnična.

Časovni tok nas je vrzel iz nekdanjega (še nedavnega) patriarhalnega študija na povsem nove pozicije: ali naj še vedno veljajo metode, kot so jih v literarni zgodovini postavili očetje slavistične vede pred stoletjem in prej? Čuden položaj, ki nastaja za študenta spričo take situacije, je na dlani. Na eni strani se ne more odtrgati od obkrožujoče ga sedanjosti (v katero ga, če ni drugače, usmerja organizacija), na drugi pa, če hoče biti dober študent, »strokovnjak« v svojem predmetu, spet nima druge poti, kot da se zazida v preteklost, zgubi tla pod seboj in zaplava... Tako plava več ali manj vsa naša današnja slavistika. Ni razumeti stvari tako, da bi kdo hotel zanikati potrebo po študiju najstarejše in starejše književnosti. To bi bilo blazno. Toda s trdno oporo v sedanjosti in polpretekli dobi bi se ustvarili novi vidiki za proučevanje preteklih razdobj naše književnosti. Sodobna usmerjenost študija bi prikazala našo starejšo literaturo v novi luči, nam mnogo bližji, aktualni, ki bi odgovarjala potrebam našega življenja. Zanimavati potrebo po »modernizaciji« študija na univerzi pomeni ravno toliko, kot trmoglavo vztrajati pri ročnem plugu, kot naša polja že orjejo traktorji.

Drago Ham

Dogodek ne le za slovensko dramatiko, temveč za celokupno našo kulturo pomeni vsako novo izvirno delo na odru slovenskega narodnega gledališča. Nismo vajeni pogosto beležiti takšen pomemben dogodek. Morda ravno vsled tega ocenjujemo vsako domačo noviteto s strožimi merili. Manjka nam namreč tiste široke proizvodnje v izvirni dramski umetnosti, ki pri večjih narodih obravnavajo aktualne sodobne probleme in skušajo z množico najrazličnejših del večje ali manjše vrednosti vsaj pripomoči k ustvaritvi nekega zmerom časa primernega kriterija. Tako ostajamo mi v vseh časih pri vrednotenju domačih dramskih del navezani v bistvu le na strožja merila že do gnanjih kvalitativnih del preteklega ali polpreteklega časa. V tem se morda po eni strani skriva svojevrsna prednost (česarvno nas čisto materialne možnosti silijo v to, da ne razmetavamo svojih sredstev in moči za manjvredne uprizoritve), vendar bi si človek želel, in kaže, da tempo vsega našega življenja vedno bolj zahteva tudi to, da bi začeli nekoliko intenzivneje spremljati našo življenjsko stvarnost na naših odrih. Skratka želimo si več in več domačih dramskih del v vseh oblikah, pa naj bi njihova kvaliteta tudi ne bila zmerom na posebno visoki stopnji.

Ivana Potrča najnovejše delo, drama »Krefli« (tretji del trilogije) predstavlja v vsakem oziru presenečenje, ki ga gledalci ob vsaki uprizoritvi tudi poudarjajo. Naravnost žejno je naše občinstvo gledaliških komadov, ki bi obravnavali naše sodobno, zelo zapleteno družbeno življenje, prav posebno še dogajanje na deželi. Pisatelj mora imeti pri obravnavanju aktualnih problemov preste roke, lahko postavi stvari tako ali malo drugače (kakor je omenila kritika Potrčevih »Kreflov«, zlasti kar se tiče v njih nastopajočega predsednika KLO, češ da taki slučajji, tudi če se najdejo, niso tipični), saj je navsezadnje že sam stvariteljski pogum pisca, da skuša javno obravnavati težka, a resnična vprašanja našega življenja, vreden vsega priznanja. Postaviti stvari na javno tribuno — in kaj je gledalški oder drugačiji — da se ljudje zamislijo ob danih vprašanjih, da se sprizijo diskusije, da se pišejo nadaljnje stvari, ki skušajo prodreti v probleme in jih reševati na vse načine. Morda se bomo le kdaj približali taki zamisli gledališke umetnosti, kakor jo prakticirajo drugod po svetu in kakršno zahteva vsako, na neki določeni stopnji razvoja gibajoče se kulturno življenje neke družbe.

D. H.

Na festivalu bo nastopila tudi folklorna skupina »Tone Tomšič«.

Program festivala

4. APRILA OB 20. URI V OPERNEM GLEDALIŠČU
SLAVNOSTNA OTVORITEV

PROGRAM

NASTOPIJO DOMAČE IN TUJE FOLKLORNE, BALETNE IN IGRALSKKE SKUPINE

1. FRANCOSKA FOLKLORNA SKUPINA. BASKOVSKI PLESI
2. NEMŠKA BALETNA SKUPINA. PANTOMINE
3. NEMŠKA IGRALSKA SKUPINA
4. FOLKLORNA GRUPA ŠTUDENTOV SARAJEVSKE UNIVERZE
5. FOLKLORNA GRUPA »TONE TOMŠIČ«, LJUBLJANA
6. IGRALSKA SKUPINA AKADEMIJE ZA IGRALSKO UMETNOST, LJUBLJANA

5. APRILA OB 19. URI NASTOP V SLOVENSKI FILHARMONIJ

PROGRAM

NASTOPIJO GOJENCI SOLISTI DOMAČIH IN TUJIH

GLASBENIH AKADEMIJ

OB 21. URI AKADEMSKI PLES NA ČAST TUJIM IN DOMAČIM GOSTOM

V PROSTORIHZ KAZINE — VSTOP Z VABILOM

6. APRILA OB 20. URI NASTOP V SLOVENSKI FILHARMONIJ

PROGRAM

NASTOPIJO GOJENCI SOLISTI DOMAČIH IN TUJIH

GLASBENIH AKADEMIJ

(Nadaljevanje z 2. strani)

programov povzroča, da je normalen pojav, posebej še na Tehniški visoki šoli, da potrebujejo tudi dobri študenti po absolutoriju poldrugo leto in več, preden diplomirajo.

3. a) V pogledu povojne organizacije visokih šol odbor obžaluje, da se je razbila enotnost univerze in da so se fakultete pričele razvijati v tip višje strokovne šole. Fakultete naj razmišljajo o poteh, ki vodijo do čim večje koordinacije dela.

2. Predavateljski kader na univerzi in visokih šolah kakor tudi znanstveni kader po naših institutih se preveč širi na račun operative, kateri včasih brez nujne potrebe odtegujemo vodilni strokovni kader, ki je zanjo nad vse dragocen.

a) Nujno je potrebno, da tudi v našem visokem šolstvu in v naših institutih ugotovimo, če so za uspešno izvrševanje danih nalog potrebni prav vsi, ki se sedaj na teh delovnih mestih nahajajo, in če je današnja kadrovska politika na visokih šolah v interesu vzgoje novega znanstvenega naraščaja.

b) Znanstveni delavec, ki si ne prizadeva venomer za napredek svoje discipline, ni znanstveni delavec. Tudi širša javnost ima pravico, da ugotavlja, kaj so posamezniki prispevali k razvoju znanosti.

c) Število honorarnih predavateljev na nekaterih fakultetah skorajda ni manjše od števila rednih docentov. To je nezdružljivo stanje. Marsikateri kurzi bi mogli biti skupni za več fakultet. Človeške sile kot tudi materialna sredstva je treba smotrnejše izrabljati,

zato pa poiskati, če treba, tudi novih oblik dela.

3. b) Nezdružljiv je tudi pojav, da se izpopolnjuje učni kot tudi pomožni učni kader z docenti in asistenti, ki niso nikoli v svoji stroki praktično delali.

3. a) V pogledu povojne organizacije visokih šol odbor obžaluje, da se je razbila enotnost univerze in da so se fakultete pričele razvijati v tip višje strokovne šole. Fakultete naj razmišljajo o poteh, ki vodijo do čim večje koordinacije dela.

b) Odbor pozdravlja namero, da se pripravi enoten zakon o univerzah in visokih šolah v FLRJ, ker je čas zanj že dozorel, ter naroča univerzi in visokim šolah, da osnutek, ko jim bo predložen, čim vestneje preučijo.

4. Odbor naroča sekciji za visoke šole, da v smislu gornjih ugotovitev in nakazanih načel poišče ustrezno pot, ki bo privedla začetno revizijo in reorganizacijo do uspešnega zaključka.

Odbor naroča sekciji za znanost, da analizira stične točke med visokimi šolami in Akademijo znanosti ter njenimi instituti, pretrse probleme ter jih predloži v obravnavo odboru.

a) Odbor odobri sestav komisije za študentska vprašanja, ki je naslednji: redni profesor dr. ing. Arved Dušan (kot predsednik dekan dr. Rant Jože, docent Jenček Ladislav, docent ing. Sever Milan, izredni profesor Avén France, izredni profesor dr. Finžgar Alojzij, docent dr. Boncelj Josip, redni profesor ing. Sevnik Franjo, profesor Skandali Zvonko, stud. ekonomije Lužovec Dušan, stud. tehnike Ivanetič Peter, student medicinske Gorkič Radovan, student medicinske Luzar Sada, student medicinske Kerstein Jože.

STUDENTJE IN ŠTUDIJ V AMERIKI

Univeza v Urbani - Illinois

V Združenih državah je okrog 300 priznanih visokih šol — popolnih in nepopolnih, državnih in privatnih. Posebno znane so Harvard, University of Chicago, Columbia, University of California, za tehniko pa predvsem Massachusetts Institute of Technology. Univerza Illinois v Urbani je nekoliko manj slavna, vendar pa spada po svojem obsegu med največje visokošolske ustanove v Severni Ameriki.

Ustanovljena je bila 1867 z namenom, dati poceni čim večim ljudem tisto izobrazbo, ki jim je bila tedaj najpotrebnejša, to je poljedelstvo, tehniko in malenkost splošne izobrazbe. Na ta način je bila bolj podobna nekakšni tehnični srednji šoli kot univerzi. Šele sčasoma je postala to, kar danes razumemo pod imenom visoka šola. Pred poslednjo vojno je imela največ 14000 študentov in 2500 učencev. Vseh študentov v ZDA pa je bilo tedaj 1 milijon 200000; približno 2,5% tistih, ki so obiskovali ljudsko šolo, se je vpisalo na univerzo.

Po vojni se je procent nekoliko dvignil. Mnogim demobilizirancem je namreč dala država možnost univerzitetne izobrazbe. Tako je bilo v študijskem letu 1948/1949 v ZDA 2.300.000 študentov; demobiliziranci so tvorili kar polovico. Tudi v Urbani so številke poskočile. V letu 1950/51 nas je bilo vpisanih 24000, letos 22000. Ena četrtina je žensk. 400 (2%) študentov je iz tujine, največ z Južne Amerike, Kitajske, Indije in Arabije.

O univerzi

Illinois je državna ustanova — univerza države Illinois. Vodi jo Board of Trusters (odbor zaupnikov), ki ima 11 članov; devet jih izvolijo direktno na volitvah v državi Illinois, dva člana pa imenuje vlada države Illinois. Ta odbor odloča o splošnem delu univerze in določa predsednika, ki potem univerzo vodi.

Univerza je razdeljena na tri dele. Največji, z večino fakultet (college jim pravimo) je v Urbani in v Champaignu (poleg Urbane). Tu sta dobri dve tretjini študentov. V Chicagu pa je medicinska fakulteta in tako imenovani Navy Pier, kjer se vrše splošna začetniška predavanja. Nekateri poslušajo dve leti tu, potem pa nadaljujejo v Urbani. V okviru univerze Illinois je združenih več različnih ustanov kot na pr.: šola za zaščitne sestre, muzeji, razne pokusne postaje, gospodinjstva šola, šola za telesno vzgojo in druge, seveda poleg oddelkov, ki so običajni na vseh univerzah.

Študij

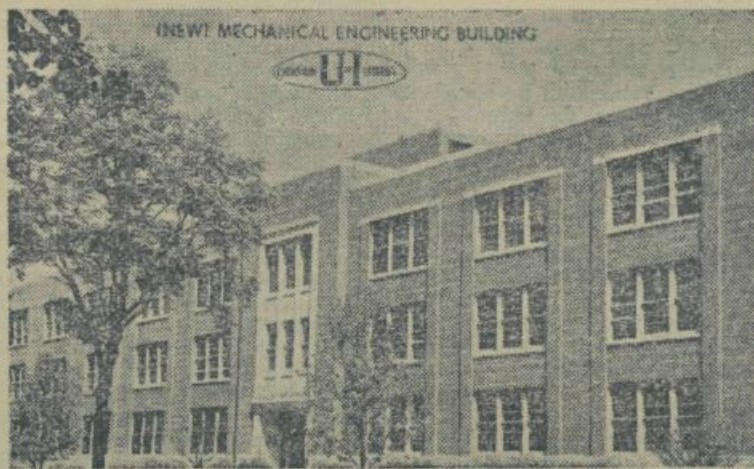
Prvo leto študija je pri nas težko, ker novinci nimajo enotne srednješolske izobrazbe. Srednje šole v ZDA so namreč zelo različne. Na nekaterih fakultetah obstojajo sprejemni izpiti, da se nekako kontrolira znanje, vendar tistim, ki so dokončali srednjo šolo s solidnim uspehom, ne delajo posebnih težav.

Predavanja so načelno obvezna, to da udeležbe skoraj niti ne kontrolira. Vsak predmet se predava samo en semester. Če je snov obširna (n. pr. fizika, matematika), jo razdeli na več delov in ob koncu semestra so izpiti iz vsakega dela posebej. Zahteve na izpiti niso posebno velike in se pozitivna ocena kmalu doseže. Vendar je važno, kakšne ocene imaš, za di-

ima ena petina študentov. So pa večinoma bolj nizke, okoli 200 dolarjev na leto. Nekateri dobe nekaj več. Letos n. pr. ima 46 študentov stipendije nad 500 dolarjev, 89 med 200 in 500, vsi drugi (okrog 2000) pa manj. Možno je dobiti posojilo (nekako desetina študentov ga ima), pa tudi to redko presega 200 dolarjev.

Večji dohodek da delo. Ena tretjina študentov se preživlja z delom med študijem. Delajo po šolah, restavracijah, trgovinah in drugod. Na uro zaslužijo navadno po 0,75 dolarja. Kdor dela n. pr. deset ur na teden, zasluži vsaj za tretjino svojih izdatkov.

Težje izhajajo študentje privatnih univerz, kjer je samo šolnina 600 dolarjev na leto.

plom, ker obstojajo sem pa tja neki predpisi o višini redov. Na izpitu dobi slušatelj samo tretjino ali polovico končne ocene. Na ostali del pa vpliva delo v laboratoriju, programi, kolokviji med semestrom (navadno sta dva ali trije) in podobno. Na ta način morajo študentje delati sproti, kar dokaj olajša študij. Poleg tega je tudi predavanj bolj malo (na tehnik 20 do 30 ur na teden). Je pa študij usmerjen bolj na prakso kot na teorijo.

Po štirih letih študija dobi študent, če je seveda v redu »vozile«, naslov »Bachelor's Degree«, naslednje leto pa »Master's Degree«. Naprej je možno študirati še za doktorat. Večina ne gre preko prvega naslova.

Kaj pa finančna plat?

Na leto potroši študent približno tisoč dolarjev. Šolnina pravzaprav ni velika. 160 dolarjev na leto za prebivalce države Illinois in 300 dolarjev za študente drugih držav. Stipendije

Družabno življenje

Političnih organizacij ni, ker je politika izključena iz šole. Obstojata pa več strokovnih združenj, preko katerih so študentje povezani z drugimi univerzami. Poleg tega obstojajo tudi razni klubi in društva (n. pr. glasbeno, dramatično, športna ipd.). Nekako vodi vse skupaj »Illini Union«, ki ga deloma študentje izvolijo, deloma pa ga imenuje univerza. Ta odbor upravlja »Union Building«, kjer so klubske sobe, dvorane in podobno. Močno organizacijo predstavljajo tako imenovani »Fraternities« in »Sororities«, ameriški študentski domovi.

V zvezi z univerzo Illinois izhajata v Urbani dva lista: mesečnik The News, ki ga izdaja zveza bivših študentov te univerze, in pa dnevnik The Daily Illini, ki ga izdajajo študentje, je pa privatna last.

Napisal za Tribuno Bruno Fajgar, študent tehnike na univerzi Illinois v Urbani.

Študentje in Zdravstveni fond

O Zdravstvenem fondu beremo prav malo. Kdaj pa kdaj kak oglas v dnevnem časopisu, v katerem obvešča ZF člane o spremembah svojega poslovanja, o različnih akcijah, opomin absolutentov, naj poravnajo članarino, ali kak oglas na dekanatih; to je menda vse. Le redki so oni slušatelji, ki vesno preberijo vse oglase na dekanatih, posebno če so nekoliko daljši. Med drugim je bil tam tudi zadnji čas oglas, ki je govoril o pravicah in dolžnostih članov ZF. Tako ni čudno, da veliko študentov, posebno mlajših, niti ne ve za vse bonitete, ki jih nudi ZF.

Organizacija šteje okoli 4500 članov. Po pravilniku ZF (izdan od Ministrstva za prosveto LRS 5. septembra 1946) morajo biti člani ZF vsi redno vpisani slušatelji. Letni prispevki študentov s članarino (znajši so približno eno tretjino vseh finančnih sredstev) so se v današnjih razmerah kljub 100 % povišanju znižali na eno šestino vseh sredstev. Ostalo predstavljajo dotacije raznih ministrstev. Podpornih članov ZF nima, dasi govori Pravilnik tudi o teh. Če upoštevamo še priložnostno materialno pomoč, ki jo nudi RK Slovenije, je to skoraj vse. Le izdatnejša pomoč Sveta za zdravstvo je pripomogla, da upravi do sedaj še ni bilo treba črtati nobene izmed bonitet, ki jih nudi svoj članom.

Preglejmo nekoliko pravice in ugodnosti članstva.

Upravi je uspelo s pomočjo odgovornih forumov zvišati število ambulantnih dni z dveh na pet (razen sobote) ter dobiti za svojo ambulanto zdravniška specialista za interne bolezni. Poleg tega posluje še trikrat tedensko ambulanta za kožne bolezni in malo kirurgije. S tem je omogočeno, da pride vsak bolni študent v popoldanskem urah do zdravnika, ne da bi mu bilo treba dalj čakati nanj. Vsi težji bolniki, ki zaradi bolezni ne morejo v ambulanto, imajo pravico do brezplačnega obiska fondovega zdravnika na domu. Obisk je treba javiti v pisarni ZF vsak delavnik od 7. do 14. ure.

Tudi zobna ambulanta je razširila svoj delovni čas. Sedaj dela celodnevno vsak delavnik razen sobote vsakega 1. in 15. v mesecu, boleče primere dnevno.

Vsak član, ki se zdravi v bolnici, ima pravico do 50 % popusta, če ob popoldne. Dentista izvršujeta sanacijska in protična dela v domači ambulanti. Nove paciente sprejemata nastopu zdravljenja predloži napotnico zdravnika študentske ambulante ali ZF. V primeru da ne more plačati niti polovične oskrbe, mu uprava ZF posreduje odpis stroškov zdravljenja na podlagi predloženega potrdila o premoženjskem stanju. Nadalje imajo brezplačno zdravljenje vsi člani, ki

se ob sprejemu izkažejo z napotnico in potrdilom dekanata o prejemanju štipendije, ter vsi člani, katerih svojci so državni nameščenci (do 24. leta starosti).

Članom je zagotovljena brezplačna nabava zdravil, oči, ortopedskih pripomočkov. Uprava ZF jim povrača stroške rešilnih prevozov. Abonentni dietne menze dobivajo denarno pomoč za hranarino.

Članom, ki so potrebni zdravljenja v zdraviliščih in toplicah, oskrbi ZF mesto za zdravljenje.

Slušateljem, ki so potrebni zdravljenja ter okrevanja, posreduje ZF brezplačni prejem v klimatska zdravilišča in okrevališča. To so v skopih črtah oirsane ugodnosti, ki jih nudi študentska zdravstvena zaščita v današnji obliki.

Kaj pa dolžnosti? Te res niso velike! V pravilniku ZF lahko beremo:

1. redno plačevanje semestralne članarine,

2. sodelovanje in pomoč pri akcijah, ki jih izvaja ZF.

Res je, da se je članarina stoodstotno povišala, vendar večina študentov ni temu oporekala in rade volje plačala letni prispevek; saj je dovolj skromen za ugodnosti, ki jih z njim pridobijo.

Kar se tiče druge obveznosti pa uprava vedno znova opaža veliko nezaznavanje in nevhvaležnost s strani študentov. Predolgo bi se zamudilo, če bi naštevali primere, ki bi dokazovali upravičenost gornje trditve. Le primer iz zadnjega časa. Dogodek, ki se je pripetil ob slikanju pljuč študentov kemije. Na prošnjo uradnice ZF, da naj bi nekdo izmed študentov pomagal pisati kartotekne liste, se ni javil nihče izmed prisotnih, ki jih je bilo okrog petdeset. Nikogar ni bilo, ki bi bil pripravljen žrtvovati pol ure časa, da bi delo hitreje steklo, kar je bilo pač najbolj v interesu samih študentov. Poudarjamo, da to ni osamljen primer.

Prav letošnje fluorografiranje, slaba udeležba ter ponašanje študentov pri slikanju dokazuje, kako nepravilen odnos ima bodoča inteligenca do različnih akcij, ki jih organizira ZF. Uprava ni dobila niti od posameznikov niti od študentske organizacije zadostne podpore pri svojem prizadevanju pri odkrivanju TBC, ki je najuspešnejši del borbe proti tej socialni bolezni. Še do danes ni prodrl med študente mnenje, da je ravno fluorografiranje najmodernejši in najuspešnejši sredstvo pri odkrivanju novih tuberkuloznih žarišč.

Kljub vsem tem dejstvom pa je uprava ZF primorana izvesti slikanje obvezno za vse redne slušatelje, da bi dosegla večji odziv. Dekanati bodo brezpogojno zahtevali potrdilo o slikanju pri testiranju letnega semestra. Slušatelji, ki se iz kakršnegakoli vzro-

ka niso udeležili fluorografiranja, naj predložijo upravi ZF izvid renigenskega pregleda pristojnega protituberkuloznega dispanzerja, kar jim bodo potrdili v njihove članske izkaznice.

Ta in podobna dejstva dokazujejo, da niti med študente niso še prodrli osnovni principi zdravstvene vzgoje. Prav v tem pogledu bo treba še veliko besed, še več pa dejanj, če bomo hoteli doseči smoter, zdravo in krepko inteligenco, ki bo kos svojim nalogam.

Janez Jež

ŠTUDENTJE, MARIBORČANI!

Ustanovili bomo klub mariborskih študentov, ki bo pričel delati v počitnicah. Dan zborovanja bo objavljen v dnevnem časopisu in po fakultetah.

UO ZŠJ

Če ste mešetarili z Moskvo — z nami ne boste nikdar!

Množice Ljubljancev so fašističnim kričanjem, informbirojem in zapadnim silam, ki tej bandi popuščajo, jasno odgovarjale skozi šest dni. Svojo revolucionarno patriotsko zavest je znova dokazala tudi velika večina ljubljanskih študentov — napredna večina naše študentske mladine.

Na sliki: v avli Univerze govori študentom ljudski poslanec tov. Vižentin.

* * * * *

Pismo z Dunaja

Ste že kdaj bili na Dunaju? Da? Potem gotovo veste, kje je Pötzleinsdorf v XVIII. Bežirku? Ne? Rad vam verjamem, kajti po več kakor enourni vožnji s tramvajem (oziroma s tramvaji, ker sem štirikrat presedel) po razkošno razsvetljenih dunajskih ulicah sem že obupal, da bom kdaj prišel na cilj — namreč v Pötzleinsdorf, kjer je v malem gradu študentski hotel. To je zatočišče vseh potujočih študentov, ki se ustavijo na Dunaju. Končno sem le prišel do cilja, to se pravi do zadnje tramvajске postaje, od katere sem še pet minut daleč vlek svoj težki nahrbtnik. Pod študentskim hotelom si ne smete predstavljati ogromne stavbe z bleščečimi svetlobnimi napisi, z livrarnim vratarjem in drvečimi dvigali. To je enonadstropna stavba v »Biedermeysterstil«, znotraj — kot sem pozneje videl — okusno opremljena. V pritličju so moške spalnice in umi-

valnice s tuši, v prvem nadstropju pa je ženski oddelček. V pritličju je še klubska soba in zraven nje kuhinja, kjer dobite za malo denarja okusen zajtrk in, če je dovolj gostov, tudi kosilo in večerjo.

V pisarni me je prisrčno sprejel upravnik hotela, ki mi je po kratkem postopku prijavljanjem nakazal sobo, oziroma posteljo v sobi, kjer je razen mene stanovala še pisana družina študentov. Da jih kar po vrsti predstavim: posteljo pod menoj ima inženir tehnike Graham iz Avstralije. Ves obraz ima porasel z gosto rdečkasto brado, na katero je zelo ponosen. V kotu spi Jozef, študent tehnike iz Frankfurta. Pod njim spi zamorec Benjamin z Zlate obale, ki na Dunaju trenutno nič ne študira, a je preteklo leto študiral v Rimu umetnostno zgodovino — kot mi je zaupal pozneje v klubski sobi. Doka. zoval je to trditve z znanjem italijanskega, ki pa je bila vse prej kot italijanska. Zadnji gost te sobe je še mali Pierre iz Lyona, študent glasbene akademije na Dunaju. Občevalni jezik te pisane družbe je jezik gostitelja — nemščina, ki je podkrepljena z nenavadno živahnim gestikuliranjem in zelo malo podobna literarni nemščini. Vsi govorijo v infinitivju ja členov skoraj nihče ne uporablja. Toda med seboj se razumemo — in to je glavno.

V prijetno zakurjeni klubski sobi, ki je opremljena s ličnim lesenim pohištvom, smo se po večerji zapletli v zanimiv pogovor. Vsakdo je pripovedoval o svoji domovini, o svojih načrtih in o svojih doživetjih na Dunaju. Zamorec Benjamin je pravil o svojem študiju v Rimu, kjer je šest mesecev spal v spalni vreči pod nekim mostom. Zjutraj, ko je šel na predavanja, je spravljal sparno vrečo v bližnjo hišo in jo zvečer zopet vzel.

Jaz kot novinec in edini Jugoslovčan sem moral odgovorjati na tisoče vprašanj. O življenju študentov pri nas, o univerzah, o prirodnih znamenitostih in ne vem, kaj še vse jih je zanimalo. Ko sem jim povedal, da sem pripotoval na Dunaj z vlakom, so me debelo gledali. Razložili so mi, da potujejo edinele zastoj, na ta način, da ustavljajo avtomobile. Ta zastojarski način potovanja imenujejo avtostop ali tudi hitchhiking in je v navadi po vsej Evropi — marsikdo tudi prepotuje vso Evropo na ta način.

Po prvem dnevu bivanja v tem hotelu, ki sem ga pravkar opisal, v postelji leže še dolgo nisem mogel zaspati. Premišljal sem o vsem mogočem, največ pa o tem, kako se bom počutil v tem čudnem, a prijaznem študentskem hotelu Pötzleinsdorfu.

Ž. P.

ČRNO na BELEM

BESEDA O „AVTONOMIJI“

Pri nekaterih študentih se pojavljajo kaj čudni pojmi o socialistični demokraciji. Čeprav se včasih zdijo naivni in absurdni, so po svojem bistvu globoko reakcijski. Nekateri socialistično demokracijo, ki pomeni demokracijo za v naši socialistični državi vladajoči delavski razred, razumejo kot nekakšno »svobodno« za vse in za vsakogar. Imamo pa primere, ko gre za izrecno sovražno delovanje, ki se skriva pod tem pojmovanjem. Jasno je, da skuša sovražnik izkoristiti tudi vse študente in jih uporabiti kot orodje za razbijanje enotnosti v naši študentski organizaciji in za razbijanje socialistične graditve sploh.

Eno takih sovražnih gesel, ki skušajo študenta oddvojiti od stvarnosti, je parola o »avtonomiji« univerze. Kot vse sovražnikove parole, je tudi ta v bistvu zelo neumna in nelogična. Če bi bili ljudje, ki tako »avtonomijo« propagirajo, dosledni, bi se takoj danes odrekli vsem ogromnim vsotam, ki jih skupnost daje našemu visokemu šolstvu — saj hočejo popolno neodvisnost od skupnosti. Potem bi bilo »avtonomije« univerze kmalu konec iz enostavnega razloga, ker bi tudi univerze ne bilo več. Toda tem parolam kljub njihovi smešni neumnosti nasedajo včasih tudi študentje, ki so bili dobri mladinci in celo petkrat na akcijah — kot n. pr. H. Horvat Matija iz montanistike, ki vidi v tej avtonomiji nekako »zaščito« pred oblastjo.

Čemu bi naj bila univerza zaščiten pred oblastjo? Bi jo morda bilo treba »zaščititi« pred subvencijami, ki jih ji daje oblast? Skupnost, ki daje za visoko šolstvo ogromne vsote, ima vso pravico, da vedno ve, kako in komu v prid se uporablja ta denar.

Čemu bi naj bil dober in napreden študent ali profesor zaščiten pred oblastjo? Morda bi bili radi zaščiteni nekateri anarhistični malomeščanski in klerikalni elementi, ki jim socialistična

graditev ni po godu, ker so izgubili svoje privilegije?

Naše žrtve v Revoluciji so tako velike in dragocene, da že zaradi njih delavski razred ne more dovoliti, da bi kdorkoli pod krinko »demokracije« in »avtonomije« razbijal pridobitve Narodnoosvobodilne borbe in socialistične graditve.

F. T.

SAJ IMAMO SAMOPOMOČ

Niti vsi medicinci ne vedo, kakšne brihtne in imenitne zamisli se lahko porode v glavah njihovih kolegov.

O snežni mobilizaciji ve pač vsak študent. Vedo tisti, ki so se je udeležili in tisti, ki so se ji na bolj ali manj prebrisani način izmuznili. V ponos nam seveda ni, da je bilo število teh zadnjih precejšnje.

Tudi kolega Vojislav Čučerov, študent drugega letnika MVŠ, je vedel za akcijo. Medicinci ga že poznamo — ostali študentje ga bodo pa odslej. Prišel je na medicino v letu 1949/50 iz Zagreba in se vpisal v drugi letnik, kamor se je vpisoval do danes. Rad pokaže, da obvlada tuje jezike, je duhovit, skratka življenjska sila kar žumi iz njega. Edina njegova šibka plat so predavalnice in profesorji. Bolj slabo jih pozna, v teh letih jih še ni utegnil spoznati. Tudi pristopne izjave za ZŠJ ni utegnil podpisati. Mogoče niti ni slišal ni o kakšni Zvezi. Pač pa je slišal neke, da obstoja in dela v Ljubljani študentska Samopomoč, ki podpira potrebne študente.

In Čučerov je bil potreben, hudo potreben. Ker se ni udeležil akcije, je bil namreč kaznovan z denarno kaznijo. Toda kje dobiti denar? Zadevo je skušal rešiti kaj preprosto. Saj študentje vendar podpisamo drug drugega, kadar smo v stiski. Potrdil se je na sekretarijat medicincev in poprosil, da bi mu Samopomoč dala »malen, kostno« subvencijo, ki bi z njo »odrajtal« svojo kazen.

Ne vem, kako so prisotni na to rea-

giral. Verjetno je vsem vzelo sapo. Ni pa pravilno, da so tako močno osupnili vsi člani Odbora združenja, da še do danes niso povedali odločne besede o tem dogodku. Nočem trdit, da je to splošen pojav. Vsakdo pa lahko izlušči iz njega marsikaj zanimivega.

1. Jasno je, da marsikateri študent ve, da deluje Samopomoč v naši organizaciji, medtem ko mu je ostalo delovanje Zveze mnogo manj znano.

2. Slabost naše organizacije je v tem, da vse prepočasno reagira tako na pozitivne, kakor tudi na negativne pojave. Dogaja se, da aktualni momenti obleže in ko jih obravnavajo, so že stari, skoraj pozabljeni. Čisto konkretno: slaba udeležba študentov na snežni akciji se še do danes ni nikjer obravnavala — razen na sodišču. Kako gledajo na takšne pojave naši ljudje, ki zelo upravičeno pričakujejo od študenta, da takoj razume kje in kdaj je treba prijeti — pa tudi za lopato, če tako nanese — o tem menda ni treba razlage.

S. K.

TAKI NAM KVARIMO UGLED!

V času, ko se je vsa Ljubljana borila proti posledicam snežne katastrofe, ko so na Mestnem ljudskem odboru neprestano zvonili telefoni in obveščali dežurne uslužbenke o podiranju streh, zamakanju in uničevanju velikih stavb, ko so celo žene, otroci in bolniki delali v snegu, da bi preprečili še večje nesreče — v tem času je nekaj mladih, zdravih študentov odklanjalo pomoč pri delu, se na vse mogoče načine izmikalo objavljeni mobilizaciji, sabotiralo in celo skušalo motiti reden potek akcije. Bilo je nekaj tovarišev, ki so skušali svoje lenarjenje opravičiti z nekakšno avtonomijo univerze, češ, univerza je avtonomna, torej nam ni treba pomagati.

Odveč se mi zdi takim gospodom pojasnjevati, da bi avtonomija univerze, kot jo razumejo oni, brez vsakega prispevka študentov družbi, pomenila tudi, naj družba nič ne daje univerzi. Kako bi neki ti ljudje potem

študiral? Morda bi si vsak najel svoje profesorje?

Ali v resnici nekateri študentje še danes ne morejo razumeti, da je med izpolnitvijo študentskih zahtev na eni ter prispevkom vsakega študenta k družbenim potrebam na drugi strani najtesnejša zveza? Življenje in delovanje vseh študentov je odvisno od tega, kako bo družba ocenila njihovo vlogo. Pri snežni akciji jo je ocenila močno negativno — krivi pa so temu pravzaprav le nekateri, zato je prav, če ostali izvedo njihova imena. Univerzitetni odbor se jih je odločil objaviti v tej in prihodnji številki TRI-BUNE, da bo zdravi del študentov vedel, kdo jim kvari ugled in proti komu je treba nastopiti, če hočemo ohraniti pred javnostjo svoj ugled.

SPISEP OBISOJENIH ŠTUDENTOV

1. Čukalovič Slobodan, rojen 1924, stanovanje Tyrševa c. 52, študent metalurgije, obsojen na 25 dni zapore, ker je zapustil delo ponoči in odšel v gostilno. Je član KP.

2. Daudbegovec Djevdet, 1924, Pokopališka 5 — študent metalurgije — obsojen na 25 dni zapore, ker je zapustil delo ponoči in šel v gostilno.

3. Georgievski Georgij — Volkova 12 — absolvent medicine — obsojen na 10 dni zapore, ker se ni javil na delo. Izgovarjal se je, da je bolan, lahko pa je prihodnji dan šel testirati absolutorij na univerzo. Popoldan ga je srečal miličnik in ustavil. On pa se je izgovoril, da je ravno namenjen na rajonski ljudski odbor, kjer bi se javil na delo.

4. Drjevič Branislav — 1923 — strojna fakulteta — član KP — obsojen na 1000 din, ker se je 2 dni kasneje šele javil na delo. Izgovoril se je, da ne čita naših časopisov in da zato ni vedel za mobilizacijo.

5. Šečerov Vojko — 1926 — Ob Ljubljani 8 — študent medicine — obsojen na 500 din. Javil se je na delo en dan prepozno z izgovorom, da ni vedel za mobilizacijo.

6. Švegelj Andrej — 1933 — Breg št. 20 — študent glasbene akademije — obsojen na 500 din denarne kazni, ker se je javil en dan prepozno.

7. Šafarič Branko — 1920 — Zrinskega št. 5 — študent tehnike — ob-

sojen na 500 din denarne kazni, ker se je javil 2 dni prepozno.

8. Ogriček Anton — 1923 — Ruska ulica 17 — študent — obsojen na 2000 din denarne kazni, ker se je javil 2 dni prepozno. Za mobilizacijo je zvedel 20. februarja ob 12. uri, takoj naslednji dan pa je »zbolel«.

9. Klešnik Jože — 1932 — Zgornji Kašelj št. 57 — študent tehnike — obsojen na 800 din denarne kazni, ker je zamudil 1 dan in pol.

10. Jamič Tomislav — 1931 — Celovška 102 — študent TVŠ — obsojen na 800 din denarne kazni, ker je 2 dni zamudil delo.

11. Pregelj Ivan — 1925 — Kopališka 8 — študent TVŠ — obsojen na 500 din denarne kazni, ker je 1 dan zamudil.

12. Pluskovski Jefo — 1929 — študent elektro — na 200 din denarne kazni. Javil se je 2 dni prepozno.

13. Lovenjek Karl — 1928 — Volkova 8 — študent teologije — obsojen na 80000 din denarne kazni, ker se je javil 2 dni prepozno. Izgovarjal se je, da ni vedel, kje naj se javi.

14. Bežič Niko — 1931 Skofja ulica 9 — študent fizike — obsojen na 500 din denarne kazni, ker je 1 dan zamudil.

15. Hojs Peter — 1932 — Resljeva 32 — pravna fakulteta — obsojen na 1000 din denarne kazni, ker je med delom na kolodvoru igral tarok.

16. Grabrijan Edo — študent geodezije — med delom je igral tarok — obsojen na 3000 din denarne kazni.

17. Taler Bruno — v času akcije se je opijanih in rušil delovno disciplino — obsojen na 2000 din.

18. Gradišar Borut — pravna fakulteta — javil se je 2 dni prepozno — kaznovan s 500 din denarne kazni.

Omenjeni so bili obsojeni od sodnika za prekrške pri MLO v Ljubljani.

TRIBUNA, list ljubljanskih študentov. Izdaja Zveza študentov Jugoslavije. Urejuje uredniški odbor, zanj: Miloš Mikeln. Naslov uredništva in uprave: Ljubljana, Kongresni trg 11/I. Tekoči račun pri KB 601-90332-24. Cena izvida 10 dinarjev, letna naročnina 100 dinarjev. Rokopisov ne vračamo. — Rotacijski tisk Tiskarne Tometa Tomšiča, Ljubljana.

Priloga št. 6. 1952

PRIOLOGA „TRIBUNE“ ŠT. 1

RESOLUCIJA O POLITIČNEM IN IDEOLOŠKEM DELU ZVEZE ŠTUDENTOV JUGOSLAVIJE

Na osnovi referata in diskusije, prvi kongres ZŠJ ugotavlja, da so organizacije Zveze do sedaj dosegle pomembne uspehe v utrjevanju politične enotnosti študentov z delom pri izvrševanju nalog na vseh področjih družbenega življenja na univerzah in visokih šolah.

Toda analize dela pred kongresom in na samem kongresu so pokazale — kot je poudarjeno tudi v pisnem CK KPJ z dne 12. februarja 1952 — da še vedno obstoja cela vrsta slabosti, od katerih so najresnejše: odsotnost aktivne politične in ideološke borbe v vprašanih naše socialistične graditve, a posebej v vprašanih daljnega razvoja univerz y duhu odlokov III. plenuma CK KPJ, nezadostno povezovanje specifičnih nalog univerz z običnimi problemi našega družbenega in ekonomskega razvoja, kar otežkoča izgradnjo Zveze študentov in izvršitev njene osnovne naloge — ustvarjanje strokovno solidno usposobljenih in politično pravilno orientiranih kadrov naše nove inteligence.

Iz tega izhajajo sledeče osnovne naloge:

1. Prežeti s polno politično aktivnostjo vse življenje na univerzah in visokih šolah z organiziranjem vsakodnevnega političnega dela v okviru združenja za tolmačenje vprašanj naše notranje in zunanje politike, povezujoč ta vprašanja s specifičnimi prilikami na univerzah in visokih šolah.

Z razvijanjem takega vsestranskega družbenega in političnega življenja usmerjati člane Zveze, da spremljajo in aktivno sodelujejo v reševanju mnogih problemov naše izgradnje, poslužujoč se pri tem raznih možnosti povezovanja z drugimi organizacijami (Ljudske fronte, Zveze sindikatov, gospodarskimi organi, združnimi organizacijami itd.).

2. Združenja morajo posvetiti posebno pozornost tolmačenju ukrepov, ki zadevajo poglobljanje in jačanje naše socialistične demokracije, kot so: ukrepi usmerjeni k debirokratizaciji vseh oblik našega družbenega življenja, uvajanje novega gospodarskega in finančnega sistema, ukrepi za na-

daljnjo socialistično preobrazbo vasi, vprašanja naše zunanje politike, posebej pa ekonomske in vojne pomoči iz naših odnosov z zapadnimi državami itd.

Študentska združenja se morajo stalno brigati za ideološko vzgajanje članov Zveze in organizirati delo v tem smislu, da bodo študentje odšli z univerz z znanjem vsaj osnovnih postavk marksizma, kar jim bo omogočilo pravičen pristop k raznim pojavom v družbi in naravi in jim bo posebej še kajipot na področju konkretnega materiala, ki ga študirajo. V tem cilju je treba, vodeč računa o pravih izbiri materiala in kvaliteti njegove obdelave potem debatnih klubov, redavanj in drugih koristnih oblik organizirati delo za osvajanje teoretičnih postavk naše Partije in pri tem vedeti, da je lahko vsako praktično vprašanje naše borbe za socializem področje žilave ideološke borbe. Ideološko delo na posameznih fakultetah je prav tako treba presbraziti z marksističnim prežetjem znanstvenega materiala, ki se na njih proučuje.

4. Treba se je odločno zoperstaviti vsem oblikam sovražnega delovanja in vpliva med študenti na univerzah sploh, naj gre pri tem za ostanke reakcionarne buržoazije ali informbirojščine. Prav tako se je treba zoperstaviti prodiranju malomeščanske stihije in negativnemu zapadnemu vplivu. Proti vsem takim vplivom je treba voditi stalno in uporno borbo, ker lahko zamegljijo perspektivo našega nadaljnega razvoja in vnesejo malodušnost in dezorganizacijo v napore za obvladanje težkoč naše notranje izgradnje. Prav tako je treba razkriti malomeščansko in anarhistično pojmovanje principov socialistične demokracije, kot tudi širjenje in toleriranje raznih teorij o tako imenovani »političnosti« in »čisti strokovnosti«, za katerimi se v bistvu skriva politično negativen odnos do socialistične graditve. V tej borbi pripada — kot v vsem našem delu — posebna vloga študentskemu tisku, kateremu morajo organizacije Zveze posvetiti polno pozornost, posebej v pogledu vsebine in

kvalitete obdelave, trudeč se, da ga še bolj približajo potrebam študentov in univerz.

5. V delu Zveze je treba ustvariti tesno sodelovanje med posameznimi univerzitetnimi centri s ciljem izmenjave pozitivnih izkušenj kot tudi sodelovanja z ostalo mladino v političnem, kulturnem, fizikurnem in drugem delu. Praktične oblike te pomoči in sodelovanja naj Zveza najde skupno z organizacijami Ljudske mladine. Važno vlogo v tem pogledu kot tudi v razvoju družbeno politične aktivnosti v

notranjosti lahko in morajo odigrati združenja, ki se bodo formirala po okrajih. Sodelovanje študentov na delovnih akcijah skupno z ostalo mladino bo še dalje utrjevalo enotnost mlade generacije v borbi za dovršitev ključne kapitalne graditve.

6. V izvajanju vseh teh nalog je treba izkoristiti vse oblike, ki so se v delu Ljudske mladine pokazale kot pozitivne, izkušnje in revolucionarne tradicije predvojnega študentskega gibanja, na katerih je treba vzgajati mlade kadre na univerzah in visokih šolah.

RESOLUCIJA O KULTURNO UMETNIŠKI, FIZIKURNI IN DRUGI AKTIVNOSTI ŠTUDENTOV

V kulturno umetniškem dviganju in fizikurni vzgoji študentov so prav tako kot v razvijanju družbenega življenja v študentskih združenjih ter klubih in društvih, ki zbirajo študente, doseženi znatni uspehi. Ti uspehi se kažejo v prvi vrsti v kvalitetnem dvigu posameznih študentskih kulturno-umetniških in fizikurnih društev. Toda osnovna slabost v tem delu je do sedaj bila nezadostna skrb študentskih združenj za razvijanje kulturno-umetniške dejavnosti, fizikurnega in družbenega življenja študentov sploh in posebej še zdrave zabave študentov. Vsa skrb za vsestransko vzgojo študentov (kulturno-umetniško delo, fizikura, Ljudska tehnika, izvenarmadna vzgoja) je ležala na posameznih društvih in klubih. To je nujno privedlo do nezadostne širine in masovnosti v teh dejavnostih, pa tudi do pomanjkanja vzgojno političnega značaja v raznih vrstah družbene aktivnosti študentov.

Na osnovi te splošne ocene Prvi kongres Zveze študentov Jugoslavije postavlja pred vsa študentska združenja sledeče naloge v kulturno-umetniški, fizikurni, tehniški in izvenarmadni vzgoji študentov:

I.

1. Študentska združenja morajo razumeti, da je kulturno-umetniška, fizikurna in ostala družbena aktivnost študentov sestavni del politične vzgoje študentov, kar pomeni, da morajo študentska združenja pokreniti in organizirati to aktivnost.

2. Z aktivizacijo združenja na kulturnem in fizikurnem polju in z aktivnostjo raznih študentskih klubov

in društev je treba vzgajati družbeno aktivnega človeka in razvijati pri vsakem posamezniku osnovne moralne in politične odlike našega socialističnega intelektualca.

3. Treba se je stalno boriti, da se vsak študent vključi v kulturno, fizikurno in izvenarmadno vzgojo. Poleg te borbe za masovnost je treba še nadalje razvijati kvaliteto dela v kulturno-umetniških in fizikurnih društvih.

4. Treba je povečati sodelovanje študentov v splošnem družbenem in kulturnem življenju naše domovine, posebno pozornost pa je treba posvetiti pomoči, ki jo študentje morejo in morajo dati delovnim kolektivom, kmečkim delovnim zadrugam in ostali mladini.

5. Razširiti in poglobiti je treba medsebojne zveze med posameznimi univerzitetnimi centri s kolektivnimi in posameznimi obiski ter z izmenjavo izkušenj.

Centralnemu odboru se daje naloga, da prouči možnosti organiziranja meduniverzitetnega festivala in fizikurnih zletov.

II.

1. Celotno aktivnost študentov na kulturno-umetniškem polju, je treba usmeriti k dviganju splošnega kulturnega nivoja študentov, vodeč stalne borbo proti vsem nezdravim pojavom in vplivom (dekadenci, trivialnosti, malomeščanstvini in podobnem), ki se na tem področju opažajo in širijo. Pri tem je treba poleg izvajalnih prireditev in organiziranja zdrave zabave uporabljati tudi druge oblike kulturno-umetniške dejavnosti: ciklese

predavanj s posebnimi področji umetnosti in znanosti, diskusije o posebnih vprašanjih s področja kulture in umetnosti, obiskovanje razstav, koncertov, gledališča itd.

2. Pri vseh univerzitetnih centrih je treba organizirati centralne družbene klube, ki bodo imeli nalogo, da delajo na izboljšanju družbenega življenja študentov in njihovem kulturnem dvigovanju.

3. Treba je še nadalje razvijati del kulturno-umetniškega življenja in dela študentov z osrednjimi kulturno-umetniškimi društvi v univerzitetnem centru in pri tem poleg ostalega paziti na politično vzgojo članov teh društev in njihovo resnično kulturno-umetniško dviganje.

III.

1. Držeč se navodil pisma CK KPJ je treba še nadalje razvijati široko fizikalno dejavnost na naših univerzah, izkoriščajoč najprikladnejše forme, ki so specifične za vsako univerzo. Posebno pozornost je treba

posvetiti razvijanju Zveze za telesno vzgojo »Partizane«, planinskim društvom in strelskim družinam.

2. V obstoječih materialnih pogojih je treba nasproti tendencam ozke športne specializacije poudarjati v prvi vrsti omasovljenje fizikalne dejavnosti.

3. Moralni lik študenta fizikalnika mora odgovarjati karakterju vzornega člana Zveze. V tem pravcu se je treba boriti proti vsem pojavom klubaštva, razpisništva in sličnem.

4. Važno mesto v vzgoji študentov mora imeti izvenarmadno usposabljanje študentov za različne naloge v JLA. Treba je bolj sodelovati s centri predvojaške vzgoje in prav tako v sodelovanju s predvojaško vzgojo organizirati izvenarmadne vojne manevre.

5. Pomagati je treba pri delu organizacijam ljudske tehnike, ki morajo poleg tehniškega vzgajanja študentov razvijati živo aktivnost tudi v izvenarmadni vojni vzgoji študentov.

DELO MEDNARODNEGA ZDRUŽENJA ZA IZMENJAVO ŠTUDENTOV NA TEHNIŠKIH PRAKSAH

OSNOVAN JE JUGOSLOVANSKI ODBOR IAESTE

12. marca letos je bila v Zagrebu ustanovna skupščina, na kateri je bil osnovan jugoslovanski odbor IAESTE — Mednarodnega združenja za izmenjavo študentov na tehničnih praksah.

V letih pred drugo svetovno vojno so londonski študentje začeli z izmenjavo s študenti drugih zahodnoevropskih držav na tehničnih praksah. Po tej vojni pa se je pokazala potreba po izmenjavanju še prav zaradi tega, ker je vojna pokazala, da je praktično tehnično znanje izredno važno. Zaradi tega se število študentov, ki jih na praksah izmenjavajo razne evropske države, stalno veča. Ta porast je bil najizrazitejši v letu 1947, ko se je pokazala potreba, da se osnuje mednarodna organizacija, ki bi delala na razširjanju in izboljšanju pogojev izmenjave.

V januarju 1948 je bila sklicana na iniciativo Odbora za feriatne prakse Imperial Collegea (londonska univerza) v Londonu konferenca, katere se je udeležilo 10 evropskih držav.

Na tej konferenci je bilo osnovano Mednarodno združenje za izmenjavo študentov na tehničnih praksah (International Association for the Exchange of Students for Technical Experience — IAESTE). Število izmenjanih mest je od takrat stalno raslo in je lani doseglo že 2500 mest, letos pa po prijavah 3500 mest. Danes zajema mreža te mednarodne organizacije 16 evropskih držav in poleg tega še ZDA, Turčijo in Izrael. Včlanjene so prav vse zahodnoevropske države. Organizacija je apolitična.

Na konferenci v Delftu pri Haagu januarja letos je bila Jugoslavija sprejeta za kandidata in sprejela obvezo, da do 24. marca osnuje nacionalni odbor IAESTE. Vsaka država mora biti vsaj leto dni kandidat.

IAESTE je priznana od Organizacije združenih narodov in ima status posvetovalne organizacije Ekonomsko socialnega sveta OZN in UNESCO. Združenje IAESTE vrši skoraj izključno izmenjave študentov tehnikov ter razpolaga le z majhnim številom

mest za agronome in gozdarje. Ker pa pridejo pri zamenjavah v poštev le študentje III in višjih letnikov, IAESTE lažje zadošča ogromnemu zanimanju, ki vlada po vseh evropskih univerzah za te prakse. Letos bo v Jugoslaviji okrog 3 % študentov odšlo na inozemsko prakso; vseh mest za prakso bo okrog 200. Doslej smo preleteli sledeče število mest:

	dobljeno	obljubljeno
Nemčija	7	70
Avstrija	9	20
Izrael	6	—
Anglija	12	5
Francija	2	10
Holandija	2	2
Svedska	3	—
Norveška	—	3

Ker so razgovori še v teku, se številno mest vedno spreminja in gornje številke niso dokončne. V inozemstvo pa bo letos šlo 60 študentov metalurgije ter po 40 montanistov, strojnikov in elektrotehnikov, za ostale stroke je zagotovljenih letos le malo mest. Svet za dvig proizvodnje nosi vse stroške, ki so deviznega značaja. Naša podjetja so dala na razpolago 120 mest za inozemske študente praktikanke. Ker imamo v primeri z dru-

gimi državami še mlado in nerazvito industrijo, se pri izmenjavi borimo z velikimi težavami, ker smo v podrejenem položaju. Le veliki uvidevnosti Sveta za dvig proizvodnje se lahko zahvalimo, da nam je zamenjavo študentov uspelo že letos tako razgibati.

Mednarodna združenje študentov ekonomskih in socialnih ved AIESEC že vrši zamenjavo študentov teh strok, vendar le v osmih državah zahodne Evrope: Belgija, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Norveška, Švedska, Švica. Ako bo ta organizacija pokazala enako življenjsko silo, kakor je to dokazala v preteklih letih organizacija IAESTE, bodo postale njene članice številne druge države, morda tudi Jugoslavija. V sklopu zamenjave AIESEC pridejo prvenstveno vpoštev prakse iz področja industrijske trgovine.

Pred vsemi združenji, ki delijo mesta za prakse, je odgovorna naloga, da omogočijo prav vsakemu, da kandidira za prakso in da izberejo res najboljše, ki bodo lahko vsestransko izkoristili možnosti, ki jim jih praksa nudi in ki bodo čim častneje zastopali jugoslovansko študentsko mladino v državah Evrope. B. Mikoš

Iz življenja študentov po svetu

V ZDA IZHAJAJO ŠTUDENTSKE ČASOPISI DNEVNO

Harvardška univerza je bila ustanovljena leta 1636 in je najstarejša univerza v Združenih državah. Prvotno je bila samo teološka visoka šola, ki je dajala duhovnike puritanski državi Massachusetts. Danes šteje Harvard nad deset tisoč študentov, ki študirajo v Collegeu in različnih Graduate School. Najbolj zanimivo za to univerzo pa je morda, da izdajajo harvardški študentje dnevnik z naslovom »The Harvard Crimson«. Časopis je bil ustanovljen 1875. leta in je najprej izhajal periodično, od 1. oktobra 1883 dalje pa izhaja dnevno.

»The Harvard Crimson« (crimson je globoko purpurna rdeča barva, barva harvardške univerze) je danes 100.000 dolarsko podjetje. Redakcija tega časopisa se razlikuje od redakcij ostalih dnevnikov v ZDA edino po tem, da v njej sedijo in delajo študentje, ki opravljajo vse delo, od pisanja uvod-

nih člankov do nabavljanja inseratov. Vprašanje je le, kdo je dal kapital in pobira zaslužek.

VZHODNA NEMČIJA

Študentom germanškega seminarja na univerzi v Greifswaldu — katere poslopje stoji tik ob Greifwaldski jetnišnici — so prepovedali približevati se oknom, ki so obrnjena proti jetnišnici. Nekateri politični priporniki jetnišnice so namreč poskušali dobiti zvezo s študenti.

BELGIJA

Belgijski študentje so protestirali proti rehabilitaciji Miesse Sylvere, ki je bil zaradi veleizdaje in nošenja sovražne uniforme obsojen na smrt. Spomin številnih študentov, ki so padli kot člani gibanja odpora proti nacizmu, ne dovoljuje, da bi eden izmed vidnih belgijskih kolaboracionistov spet lahko posegal v javno življenje — tako so izjavili študentje

RESOLUCIJA O EKONOMSKO ZDRAVSTVENIH IN SOCIALNIH POTREBAH ŠTUDENTOV

Zahvaljujoč ogromni in vsestranski skrbi ljudske oblasti za pogoje študija na univerzah se sedaj v naši državi šola okrog 60.000 študentov. Vendar pa smo opažali tudi slučaje popolnega nerazumevanja pomena in veličine pomoči in skrbi naše države za študente posebej še po novih ekonomskih ukrepih in spremembah sistema štipendiranja. Nekateri so položaj študentov ocenjevali ločeno od splošnega gospodarskega stanja in razvoja v naši državi, izmišljali so si razne teorije o »pravica« študentov, precejevali posamezne slučaje in niso izhajali iz pomoči, ki jo dobivajo študentje v celoti in iz splošnega stanja študentov. Razni sovražni elementi so to skušali izkoristiti vnašajoč med študente duh nezaupanja in kritiziranja. Prav tako so združenja (odseki, grupe) po fakultetah premalo tretirala ekonomsko zdravstvena in socialna vprašanja študentov na sestankih celega združenja, ampak so to običajno reševali sami odbori, ekonomske komisije itd.

Obstoj različnih organizacij zdravstvene službe, podpornih združenj, zavzemanje različnih stališč do posameznih vprašanj so bili rezultat ne samo specifičnih pogojev in izkušenj posameznih univerz, ampak tudi slabe zveze in nezadostne izmenjave izkušenj med posameznimi univerzitetnimi centri.

Razpravljajoč o problemih študentskih potreb kongres prinaša sledeče ključke za nadaljnje delo:

I.

1. Za čim pravilnejšo zagotovitev življenjskih pogojev študentov preko štipendij, otroških doklad in ostalih oblik pomoči je treba organizirati njihove pravočasne revizije, pazeti pri tem na materialne pogoje vsakega študenta, na njegove uspehe v študiju, kot tudi na moralo politične kvalitete.

2. Odbori združenj morajo vzpostaviti sodelovanje s sveti za prosveto, znanost in kulturo, gosodarskim podjetji in drugimi ustanovami, ki štipendirajo študente, za čim pravilnejše reševanje materialne zagotovitve študentov.

II.

3. Študentski kolektiv: v domovih in menzah morajo sodelovati z upravnimi odbori v reševanju vseh problemov, a posebej še pri a) iskanju notranjih možnosti za čim rentabilnejše poslovanje (organiziranje štednje, znižanje režijskih stroškov, borba proti razsipništvu, zlorabljanju ljudske imovine (pd.); b) organiziranju družbenega življenja v domovih.

4. Odbori Zveze študentov v univerzitetnih centrih naj proučijo možnosti pomoči domovom in menzam iz sredstev Samopomoči in državnih dotacij.

III.

5. Zaradi izvršitve potrebnih ukrepov za izboljšanje zdravstvenega stanja študentov je potrebno, da univerzitetni centri organizirajo pravočasne zdravniške preglede študentov s sodelovanjem medicinskih fakultet in študentskih poliklinik.

6. Posebno pozornost je treba posvetiti bolnim študentom, ki jim je potrebno zdravljenje in okrevanje in v ta namen proučiti možnosti ustanovitve zdravilišč in okrevališč pri vseh univerzitetnih centrih, kjer so pogoji za to.

7. Proučiti možnosti za organiziranje študentskih poliklinik in ambulant v univerzitetnih centrih in višjih šolah, kjer take ne obstoje.

8. Ker do zdaj ni z zakonom rešeno vprašanje zdravstvene zaščite študentov, naj univerzitetni centri preko Centralnega odbora Zveze študentov dajo predloge Svetu za prosveto in kulturo vlade FLRJ, da izda enotno uredbo o zdravstveni zaščiti študentov.

IV.

9. Do zdaj smo pri organiziranju študentskih letovišč postopali preširoko in smo zato potrošili ogromna sredstva. V bodoče je treba pošiljati v letovišča samo one študente, ki so tega neobhodno potrebni (bolni, one, mogli), o čemer morajo odločati združenja po fakultetah (odsekih, grupah).

10. Treba je organizirati letovišča v lastni režiiji, to je v okviru organizacij študentov, kar bo mnogo rentabilnejše in bo obseglo večje število študentov; v tem smislu je treba

orientirati vse organizacije (prav tako je treba ustvariti razna pošt. niška društva in podobno).

11. Zveza študentov naj preko planinskih društev i. dr. organizira razna potovanja, taborjenja v planinah in podobno, pri čemer je treba izmenjavati študente posameznih univerzitetnih centrov z namenom čim močnejšega zблиžanja študentov.

V.

12. Študentska podporna združenja v posameznih univerzitetnih centrih je treba bolj vskladiti v dajanju podpore študentom, vodeč račune o posameznih pogojih in tradicijah na posameznih univerzah.

VI.

13. Fakultetni odbori Zveze študentov naj za čim boljše materialno zagotovitev študentov organizirajo študentsko samopomoč, ki naj bazira na lastnem gospodarjenju študentov. Zato se je treba posluževati takih oblik, kot so lastne prodajalne šolskih in

drugih študentskih potreb, honorarna dela itd. Odvreči je treba in ne več izvajati zbiranje prostovoljnih prispevkov in podobno, kar zmanjšuje ugled Zveze študentov.

VII.

14. Za čim boljše reševanje ekonomske zdravstvenih in socialnih pogojev študentov je treba ustvariti ozko sodelovanje vseh univerzitetnih centrov v državi z izmenjavo poročil, obvestil, informacij itd. Tak način dela bo omogočil vsklajevanje delovanja organizacije Zveze v teh vprašanih in bo prožil možnosti medsebojne izmenjave izkušenj. V ta namen naj Centralni odbor Zveze študentov pravočasno organizira posvetovanja v ekonomsko zdravstvenih vprašanih.

15. Na sestankih fakultetnih združenj je treba česče diskutirati in reševati ekonomsko zdravstvene in slične probleme študentov in pri tem iskati pomoči pri fakultetnih oblasteh.

RESOLUCIJA

O MEDNARODNIH ZVEZAH ŠTUDENTOV JUGOSLAVIJE

I.

1. Na osnovi prejšnjih izkustev in doseženih rezultatov je Zveza študentov Jugoslavije od Ustanovne skupščine do danes v znatni meri razširila in poglobila zveze z inozemskimi študentskimi organizacijami in preko delegacij in drugih oblik praktičnega sodelovanja aktivno pripomogla k utrditvi prijateljskega sodelovanja med študenti v svetu.

2. Centralni odbor je dosledno izvajal principe, ki so bili osvojeni na Ustanovni skupščini Zveze študentov, ko je v prvi vrsti podpiral okrepitev kontakta in sodelovanje med nacionalnimi študentskimi zvezami na bazi popolne enakosti in vzajemnega spoštovanja.

II.

3. Kongres osvaja priporočila Edinburške konference in nalaga Centralnemu odboru Zveze študentov Jugoslavije, da sodeluje z Mednarodnim koordinacijskim sekretariatom, ki je bil ustanovljen na tej konferenci.

4. Centralni odbor se zadržuje, da aktivno sodeluje na vseh mednarodnih študentskih zborovanjih, da še dalje

zastopa princip enakopravnosti in sodelovanja študentov brez ozira na politične, verske, nacionalne in druge razlike in da se uporno bori proti vsaki obliki diskriminacije v študentskih vrstah.

Kongres ne sprejema t. i. »konference enotnost«, katere cilj je, da prikrije diskriminatorsko in nedemokratsko politiko MZŠ, ki kot orodje Kominforme ruši enotnost in onemogoča praktično sodelovanje študentov.

5. Kongres smatra, da mora Zveza študentov Jugoslavije vzpostaviti čim ožji kontakt z vsemi naprednimi študentskimi organizacijami, posebej z onimi izvenevropskih držav in jim predložiti konkreten načrt sodelovanja.

III.

6. Centralni odbor Zveze študentov Jugoslavije naj še dalje vzdržuje in razširja praktične zveze z inozemskimi študenti z izmenjavo strokovnih, delovnih, znanstvenih, kulturnih, športnih in drugih grup ter štipendij in seminarjev in naj v tem pogledu najožje sodeluje z odgovarjajočimi državnimi ustanovami z namenom, da dobi materialne olajšave za študente.

Kongres odobrava včlanjenje jugoslovanskih študentov tehniških znanosti v Mednarodno organizacijo za izmenjavo študentov za tehniško prakso (IAESTE) in nalaga Centralnemu odboru, da prouči možnosti sodelovanja s sličnimi organizacijami kot so Mednarodna organizacija medicincev, farmaceutov, ekonomistov in z drugimi.

7. Kongres se zahvaljuje Mednarodni študentski pomoči (WUS) za pomoč, ki jo je do sedaj dala jugoslovanskim študentom in nalaga Centralnemu odboru Zveze študentov Jugoslavije, da najožje sodeluje z jugoslovanskim nacionalnim komitejem Mednarodne študentske pomoči.

8. Kongres poudarja potrebo, da Centralni odbor še nadalje sodeluje z UNESCO-m v vseh vprašanjih, ki so zvezana s potrebami študentov.

9. Centralni odbor se zadolžuje, da redno informira vsa združenja in vodstva Zveze študentov Jugoslavije o mednarodnih zvezah Zveze ter o delu inozemskih študentskih organizacij in da redno izdaja publikacije in Informativni bilten v tujih jezikih.

10. Univerzitetni odbori Zveze študentov Jugoslavije naj še nadalje sodelujejo z univerzitetnimi organizacijami v drugih državah na gornjih principih in s pomočjo in soglasnostjo Centralnega odbora Zveze študentov Jugoslavije.

RESOLUCIJA O PROBLEMIH ŠTUDIJA IN POUKA

Na osnovi referata in diskusije o problemih študija in pouka na univerzah in visokih šolah kongres ugotavlja:

1. V izvajanju odlokov III. plenuma CK KPJ so na vseh naših univerzah in visokih šolah doseženi neki gotovi — čeprav nezadovoljivi — rezultati. Razširjena je materialna baza za delo fakultet in nove univerze (Sarajevo, Skoplje) se hitreje dokončujejo. Razširjen je prav tako sestav učnega kadra. Vmešavanje državnih organov v notranje zadeve univerz je zmanjšano na najmanjšo mero, s čemer so ustvarjeni pogoji za nadaljnjo demokratizacijo odnosov na univerzah in visokih šolah. Močnejše tendence študentskih organizacij po nepravilnem vmešavanju v zadeve pouka so v glavnem likvidirane. Toda poleg vseh teh uspehov imamo v pogledu študija in pouka še vedno resne slabosti.

2. Čeprav se je nivo znanja študentov v primerjavi s prejšnjimi leti zvišal, še vedno ni zadovoljiv. Del študentov se še vedno uči površno, nesistematično in samo za izpit, brez globljega in solidnega študiranja učnega materiala. Število zaostalih izpitov je veliko. Število študentov, ki pravočasno diplomirajo, je v primeri s številom rednih študentov nesorazmerno majhno. Doba med absolutorijem in diplomom je predolga, s čemer se podaljšuje trajanje študija.

3. Na nekaterih fakultetah in katedrah pouk ni sodoben, niti ni povezan s problematiko našega socialističnega

razvoja; en del predavateljev (posebno s področja družbenih ved) ni uspel, da vnese v pouk materialistični pogled na svet in uporablja materialistično metodo. Temu problemu so posvetili premalo pozornosti tako pojedine katedre, kot tudi fakultetni sveti in društva profesorjev.

4. Učni načrti so na vseh fakultetah še vedno preobremenjeni s prevelikim številom predmetov, a potrebno sorazmerje v proučevanju posameznih predmetov ne obstoja. Tudi tam, kjer je krčenje učne materije izvršeno, je to bilo bolj formalno, na ta način, da je več predmetov združenih v enega samega, ne da bi pri tem odpadel odvečen material. Prav tako za nekatere predmete manjka dobrih učbenikov, a nekateri ne odgovarjajo ne po vsebini, ne po metodi, s čemer se negativne strani v pouku še povečujejo.

5. Režim študija še vedno ni prilagojen smernicam III. plenuma CK KPJ, ki predvidevajo demokratizacijo našega pouka in ne odgovarja stvarnim možnostim in potrebam študentov.

6. V reševanju vseh teh problemov se Zveza študentov ni dovolj aktivizirala, potem svojih združenj, niti niso združenja v reševanju teh problemov našla svojega pravega mesta.

Da se odpravijo te slabosti, kongres predlaga:

1. Vse delo študentskih združenj usmeriti v smislu doseganja boljših uspehov študentov, ostvariti zavestno,

stalno in sistematično proučevanje in solidno študiranje učne snovi — v smeri vzgajanja študentov v dobre strokovnjake in vsestransko izobražene intelektualce, ki resno razumejo svoj poklic in izpolnjujejo svoje obveznosti napram šoli.

2. V tretiranju problemov učenja in študija se morajo študentska združenja osvoboditi uporabljanja raznih administrativnih ukrepov in prakticizma, pač pa morajo na širši osnovi organizirati boljše izkoriščanje predavanj in vaj, seminarjev, pomoč starejših nižjim letnikom, delo znanstvenih in strokovnih klubov in društev, zagotoviti učbenike itd. Treba je vztrajati na tem, da bo učna snov, ki se proučuje, čim bolj prežeta z marksističnim pogledom na svet, dosegajoč to tako v okviru samih predavanj, vaj, seminarjev kot tudi z delom znanstvenih in strokovnih organizacij študentov, vodeč odločno in sistematično borbo proti vsem pojavom idealizma, mysticizma in neznanstvenosti in za znanstveno materialistično pristopanje k vsem pojavom v naravi in družbi.

3. Študentska združenja morajo dati vsestransko pomoč absolventom, da pravočasno završe študije. Treba je odločno razbijati in razkrinkavati vse pojave namernega zavlačevanja študija in nezdrave težnje, da se po končanem študiju ne gre izven univerzitetnih centrov, čeprav je potreba po visokokvalificiranih kadrih v vsej državi zelo velika.

4. Združenja Zveze študentov naj organizirajo diskusijo o vseh problemih študija in pouka in naj v sode-

lovanju z družbi profesorjev prično borbo za pravilno reševanje vseh teh problemov na ta način, da bodo združenja po vsestranski principelni diskusiji stopila pred univerzitetne oblasti s svojim izdelanim stališčem. Na ta način se ustvarja pravilen odnos študentov do šolskih oblasti in sodelovanje med profesorji in študenti, usmerjeno k ureditvi in dvigu pouka ter proti vsem destruktivnim tendencam in poskusom rušenja tega sodelovanja (pritisk, štrajk, bojkot itd.).

5. Pri reševanju teh problemov se naj študentska združenja poleg sodelovanja z proforskimi kolegi in univerzitetnimi oblastmi povežejo z različnimi strokovnimi združenji kot tudi gospodarskimi in prosvetnimi organi.

6. Posebno pozornost je treba posvetiti režimu študija in njegovemu prilagajanju programom in učnim načrtom. Režim študija mora omogočiti svobodnejši način študiranja in odstraniti administrativne ukrepe, s čemer se bo izboljšal pouk in dvignila kvaliteta naših študentov.

7. Združenja študentov naj organizirajo za izpopolnjevanje pouka razna predavanja naših strokovnjakov, zatem pošiljanje grup študentov na teren v sodelovanju z različnimi strokovnimi organizacijami, da bi študentje bolje spoznali svojo stroko in razne probleme našega gospodarstva.

8. Za izmenjavno izkušeno v vseh problemih študija in pouka med istimi fakultetami v naši državi je treba vzpostaviti najožje sodelovanje med študentskimi združenji odgovarjajočih fakultet.

OHNE UNSERER MITWIRKUNG UND ZUSTIMMUNG KANN ES KEINE LÖSUNG IN BEZUG AUF TRIEST GEBEN, WENN MAN ETWAS ÄHNLICHES VERSUCHEN SOLLTE, TÄTE MAN EINEN UNGEHEUREN FEHLER. VOR DEM ANTLITZE DIESES HOCHEN HAUSES ERKLÄRE ICH, DAS MAN DAMIT EINEN NOCH SCHWEREREN UND GERADEZU UNVERBESSERLICHEN FEHLER BEGEHEN WÜRDE, ALS DIES MIT DER UNGLÜCKLICHEN DREIMÄCHTEDEKLARATION GESCHAH.

(AUS MARSHALL TITO'S NEULICHER PARLAMENTAREDE IN BEOGRAD)

IL N'Y A AUCUNE SOLUTION POSSIBLE DE PROBLEME DE TRIESTE SANS NOTRE PARTICIPATION ET SANS NOTRE CONSENTEMENT. CE SERAIT COMMETTRE UNE GRANDE FAUTE GRÉE DE NOUS CONTRARIER. PUIS TITO AJOUTE EN PRESENCE DU PARLEMENT QUE CETTE CONTRACTION SERAIT — PLUS MALHEUREUSE QUE LA DECLARATION TRIPARTITE.

Erklärung des Rektors der Universität Ljubljana zum Triestproblem

Die Geschehnisse, die sich dieser Tage in Triest, in der A-Zone des Freien Gebietes von Triest und in ganz Italien abspielen, erfüllen mit tiefster Sorge und Entrüstung nicht nur jeden Slowenen und Jugoslawen, sondern auch alle diejenigen, denen eine rechtmässige und moralische Friedensgrundlage überhaupt am Herzen liegt. Wir sind nun Zeugen organisierter irredentistischer Wutausbrüche, die von den höchsten Exponenten der italienischen Regierung, sowie Vertretern der italienischen politischen Parteien und Gruppen, von den Neofaschisten bis zu den Kominformisten, ganz offen angefacht werden.

Mit solch einem Vorgehen schaffen sie eine Atmosphäre gegen den Frieden und normale Nachbarbeziehungen gerichteter, künstlich aufgepeitschter chauvinistischer Leidenschaften, nur um zu beweisen, dass man den italienischen Friedensvertrag annullieren und Italien FGT anschliessen müsse. Nun wollen sie das Unrecht, das mit diesem Verträge am slowenischen und kroatischen Volke sowieso schon verbrochen wurde, nur noch vergrössern.

Alle Professoren der slowenischen Universität, einheitlich verbunden mit ihren Studenten, appellieren an das Gewissen und Verantwortungsgefühl der im vergangenen Weltkriege alliierten Mächte, dass sie den italienischen Friedensvertrag halten und in keiner Hinsicht von ihm abtreten mögen, so lange, bis nicht über etwaige erwünschte Veränderungen mit unserem Staate eine Uebereinstimmung erzielt würde.

Die slowenische Universität pflegt, im Bewusstsein ihrer Verantwortung gegenüber ihrem Volke, die höchsten Ideen der Humanität, Gerechtigkeit und internationalen Zusammenarbeit und besonders die Idee des Volksrechtes an eigene nationale Kultur und politische Vollwertigkeit.

Darum betonen wir in diesen schicksalsschweren Stunden mit aller Entschlossenheit, dass ein Vertragsbruch und Aufopfern der Interessen der slowenischen, kroatischen wie auch der fortschrittlichen italienischen Bevölkerung im FGT zugunsten irredentistischer Erpressungsversuche wohl der schwerste Schlag gegen die Prinzipien der UNO für ein friedliches Völkerzusammenleben sein würden; ein Verrat also an den Idealen dieser höchsten internationalen Organisation, die im Sinne des italienischen Friedensvertrages die Beschützerin des Freien Gebietes von Triest sein müsste.

DER REKTOR DER UNIVERSITÄT
LJUBLJANA

HÄNDE WEG VON UNSERER HEIMATERDE

Schon sieben Tage Demonstration sind hinter uns. Damit wollen wir der Welt beweisen, dass so mancher unter uns noch als Knab und als zierliches Mädchen die ungewöhnliche Parade erlebte, die vor elf Jahren in Ljubljana einzog.

Damals kamen in erster Linie angefahren: Motoristen in Stahlhelmen mit schwarzen Hutfedern, hinter diesen die Panzerformationen usw. Mit diesen Leuten in schwarzen Hemden ist der schwarze Tod in unsere schöne Stadt Ljubljana, damals im April 1941, eingezogen.

Dann wollte man uns italienisieren; wir alle sollten Angehörige der faschistischen Gill-Organisation werden und die zweitausendjährige Kultur Mussolinis übernehmen.

Schon damals antworteten wir entschlossen darauf. Sie konnten nicht einmal unsere Minderjährigen einschüchtern. Im Gegenteil, der freche Eroberer wurde von Tag zu Tag aufs neue unangenehm überrascht. Mit jedem neuen Morgen erwachte Ljubljana in seiner last wundertätigen Parole: Tod dem Faschismus — Freiheit dem Volke!

Noch als Gymnasiasten schrieben wir Parolen an die Wände und vor allem an die Wälle der Kasernen, wo sich die Schwarzhemden einquartiert hatten.

Glauben sie uns, dass dieser Kampf für unsere Völker nicht leicht war. Davon zeugen die Opfer einhalb Millionen unserer Söhne und Töchter, welche für die Freiheit mit ihrem Blute zahlen mussten.

Später entrissen wir den Schwarzhemden ihre Gewehre, ja, noch als Knaben und Mädchen, die wir damals waren, holten wir mit blossen Händen die Waffen dort, wo sie einzig und allein zu finden waren.

SONDERAUSGABE

LJUBLJANA, 7. 4. 1952

EDITION SPECIAL

tribuna

STUDENTENZEITUNG DER UNIVERSITÄT IN LJUBLJANA

LE JOURNAL D'UNIVERSITÉ DE LJUBLJANA

Declaration de recteur de l' Université de Ljubljana sur la question de Trieste

Les evenements, qui se passent ces jours a Trieste (zone A de TLT) donnent du souci et de la colere a chaque Slovene et Croate et doivent en donner a chacun, qui estime les fondements juridiques et morales de la vie reglee entre les nations. Nous sommes les temoins d'une colere irredentiste organisee, laquelle est lancee tant par les plus hautes representants de l'autoritee italienne, que par les exponents des parties et des groupes politiques italiennes, des neofachistes jusqu'aux cominformistes.

Ils ont cree une atmosphere des passions artificiellement excitee qui se dressent contre la paix et les relations normales entre les voisins. Ils veulent prouver q'on doit defaire le traite de paix avec l'Italie. Ils veulent annexer le TLT et ainsi encore aggrandir les injustices faites aux nations slovene et croate par ce traite.

Tous les professeurs de l'Universite slovene, unies aux etudiants, lèvent leur voix appelant a la conscience et au sens de la responsabilite des forces allies unies dans la guerre antifachisteensee, qu'ils tiennent le traite de paix avec l'Italie et qu'ils ne permettent aucune reculation, jusque un accord avec notre etat sera rejoint.

L'universite slovene ayant conscience de la responsabilite envers son peuple, cultive des hautes idees de humanisme et de justice en relations internationales. Surtout elle insiste au principe que chaque nation aie le droit d'etre libre tant culturellement que politiquement.

C'est la cause pourquoi dans ces moments fatales l'universite slovene accentue que le desapprobement des obligations acceptees par le traite de paix et la taison des interets des peuples slovene et croate et aussi des Italiens democratiques de TLT a labrutailite irredentiste, serait le coup les plus terrible envers les principes progressives sur lesquelles fonde l'ONU, l'Union internationale la plus haute qui ha le devoir de defendre TLT selon les clauses du traite de paix avec l'Italie

Dr. Gorazd Kušej, recteur
DE L'UNIVERSITÉ DE LJUBLJANA

Der jugoslawische Studentenverband und seine internationalen Beziehungen

Der jugoslawische Studentenverband pflegt enge Beziehungen mit den ausländischen Studentenorganisationen. Bei diesem Wirken befolgt er folgende Regeln: Zusammenwirken auf Grund gegenseitiger Achtung und volle Gleichberechtigung im gemeinsamen Kampfe für einen dauerhaften Frieden und gegen jegliche Aggression. Wir sind der Meinung, dass ein direkter Kontakt zwischen unseren und den ausländischen Studenten zur gegenseitigen Kennenlernung sowie zum Erfolge unserer Arbeit beiträgt. Deshalb suchen wir Verbindungen der allerverschiedensten Arten: in kulturellen und künstlerischen Veranstaltungen, Sporttreffens, Arbeitsgruppen und turistischen Besuchen, verschiedenen Delegationen usw.

Unlängst wohnten Vertreter unseres Studentenverbandes zwei bedeutenden internationalen Studentenkongressen bei: in Edinburg und Hald. In Edinburg diskutierten die Vertreter von mehr als zwei Millionen europäischer und aussereuropäischer Studenten über die Regeln und praktischen Formen einer erfolgreichen Studentenzusammenarbeit in einer Atmosphäre vollkommener Gleichberechtigung. Die praktischen Schlüsse der Edinburger Konferenz wurden als eine solide Grundlage für jede weitere Zusammenarbeit dienen. — Auf der Konferenz in Hald verhandelte man über einen praktischen Gegen Austausch von wissenschaftlichen, turistischen und anderen Studentengruppen.

Für heuer hat unser Studentenverband einen grosszügigen Austauschplan vorbereitet. Über 2000 ausländische Studenten werden im Rahmen verschiedener wissenschaftlicher und anderer Gruppen bei uns aufgenommen. Es werden besondere Studentenlager und Ferienstätten an der adriatischen Küste, in den slowenischen Alpen und im kroatischen Gebirge,

Fortsetzung auf der 3. Seite

Das soll nie wieder geschehen! (Das slowenische Kulturheim in Triest, von den Faschisten und Chauvinisten in Brand gesteckt)

Ça ne doit pas se repeter! (L'edifice où était le centre de la culture slovene à Trieste, incendié par les fascistes et les chauvinistes.)

Viele unter uns waren auch beim siegreichen Endvormarsch, in welchem unsere Völker den letzten Winkel ihrer Heimat befreiten — unter anderem auch Triest.

In diesem Kampfe gegen den Faschismus hatten sich uns schon damals jene Brüder aus Italien — die Garibaldinipartisanen — angeschlossen, von denen unlängst eine ganze Reihe ebendeshalb vor das Gericht gestellt wurde.

Unsere Herzen erfüllt Bitterniss und Trauer, dass nicht einmal heute, sechs Jahre nach dem Kriegsende, unsere Landsleute in Italien, Görz und slowenisch-Venezien, ihre grundlegendsten Volksrechte geniessen. Dies beweist unter anderem aufs allerdeutlichste der schändliche Process in Lucca, wo man den ganzen Kampf der freiheitsliebenden Welt gegen den Faschismus in den Schmutz zog.

Besorgt verfolgten wir alle die dunklen Vorbereitungen der heutigen Geschehnisse. Vor kurzem brach der chauvinistische Sturm in den italienischen Städten und besonders in Triest mit aller Wucht los. Wie auf einen Befehl begannen die Squadristen gemeinsam mit ihrem verführten Nachwuchs und den Kominformisten, getreu ihrer Tradition, die anseendsten chauvinistischen und imperialistischen Parolen wiederzubeleben; kein Wunder, dass alles dies einen Eindruck hervorrief, als ob man voller böser Vorhaben einen tollgewordenen Hund von der Kette losliess.

Ist dies nicht ein Verlassen aller Ideen und der öffentlichen Meinung der fortschrittlichen Menschheit überhaupt, wenn man dort hinaus schreit: Da Triesto

Fortsetzung auf der 2. Seite

Eröffnungsansprache des Präsidenten des Studentenausschusses Ljubljana

Mit dem Wunsche, alle Mitwirkenden und alle Zuschauer mögen sich in freudiger Begeisterung noch enger zusammenschliessen, eröffne ich den heutigen internationalen Studentenfestival. Ich grüsse unsere lieben Gäste — die ausländischen Studenten aus Frankreich, Deutschland, Oesterreich und Italien. Ich würde ihnen gerne einen recht angenehmen Aufenthalt in einem sonnigen Ljubljana wünschen, doch wie sie es ja selbst sehen, ist uns das Wetter ein wenig ungeneigt und nichts weniger die heutige Zeit. Ich bin jedoch überzeugt, dass sie sich, wenn schon nicht mit Sonnenschein, so doch mit einem Erkennen unserer Wege und Stege, unserer gerechten Forderungen um Triest, werden bereichern können. Schon heute und auch die folgenden Tage werden sie sich wiederholt überzeugen können, dass man auch in so schweren Augenblicken, wie heute unsere Völker sie überwinden müssen, — da sie immer wieder die allerunmöglichsten Lügen, Hintergehung, Intrigen, ja selbst den Faschismus, der in der Welt noch lebt, feststellen müssen — einen Frohsinn bewahren kann, wenn man nur erkennt, dass sein Volk ein einziger mächtiger und einheitlicher Herzschlag durchpulst und dass in ihm noch sehr viel Optimismus liegt. Ein Optimismus, der neben Unkraut und Disteln auch noch Ähren findet und der sich auch von Nacht und Dämmerung die Sonne nicht ganz verdecken lässt; ein Optimismus, der in der Welt ganz deutlich die Kriegsverbrecher von den edlen Leuten trennt und der in die Siegeskraft der Letzteren glaubt. Und weiter wünsche ich unseren Gästen, obwohl Ausländern, dass sie unsere Reden, die ihnen von Freundschaft und von Wünschen nach engerem Zusammenwirken sprechen, und unsere Lieder, die auch an sie gerichtet sind, verstehen mögen. Und wenn nichts weiteres, so werden sie doch bemerken können, dass hier ein frohes Menschenblut lebt, ein Blut, das den morgigen Tag nicht fürchtet und dass wir Jungen stolz sind auf unsere reiche Jugend und gerade deshalb um so viel jünger und frecheren Herzens sind.

Ich grüsse auch euch, liebe Freunde aus Sarajevo und Beograd. Es ist noch nicht lange her, da wir uns getroffen und ich hoffe, dass wir uns auch nach diesem Festiwale recht bald wieder sehen. Im Namen aller slowenischen Studenten drücke ich ihnen warm die Hand, in fester Überzeugung, dass alle weiteren Worte hier unnötig wären. Was wollen wir mit Worten, wo wir doch Eines denken und fühlen.

Ich grüsse alle Vertreter der Partei und Regierung, der Universität, Hochschulen und Akademien, weiter alle Vertreter der Armee, der Massenorganisationen und alle diejenigen, die gekommen sind, um die Tänze, Lieder und Reden fremder Völker kennenzulernen. Ich glaube, dass uns heute abend allen gleich angenehm zu Mute ist, da wir doch fühlen, dass wir uns mit so vielen Menschen aus den verschiedensten Teilen Europas so nahe stehen. Viele gemeinsame Eigenschaften und Wünsche vereinigen uns, Vieles trennt uns wieder. Und doch würdigen wir alles, was ehrlich ist, was auch in der Kunst offenherzig ausgedrückt wird. In uns ist Sonnenschein genug, um leichte Schatten,

wenn sie auch wären, zu überwinden; sind doch alle Ausführenden noch junge Studenten. Es geht ja garnicht um ein Bewerten sondern vor allem um unseren gemeinsamen Wunsch, dass wir so oft als möglich zusammentreffen und uns die Hände schütteln mögen und dass Einer dem Anderen in die Augen blicke, wie dies bei offenherzigen Menschen der Brauch ist, bei Menschen nämlich, die sich ihrer Taten nicht schämen und auch gemeinsam singen, tanzen und sich unterhalten können.

Mit diesem Wunsche uns aller und mit der stolzen Genugtuung, dass dieser Festival gerade in Ljubljana stattfindet, eröffne ich die Veranstaltung.

AUS GESPRÄCHEN MIT AUSLÄNDISCHEN FESTIVALSTEILNEHMERN

Kreplin Dieter, World University Service Bonn

Wir Studenten aus Deutschland vertreten vier Universitäten: Hamburg, Bonn, Göttingen und Heidelberg. Unsere Reise nach Ljubljana war Dank des schönen Wetters sehr angenehm. Besonders gefiel uns die Fahrt über die Alpen, war sie doch für die Mehrzahl von uns ein herrliches Ersterlebnis. Bei unserer Ankunft in Ljubljana wurden wir angenehm überrascht, da uns nämlich mehr Leute empfingen, als wir selbst es waren. Wir danken unseren jugoslawischen Kameraden für den ausserordentlich warmen Empfang und die vorzügliche Unterkunft im Hotel, wo wir uns nach der 24-stündigen Reise bequem ausruhen konnten.

Das erste, was mir nach unserer Ankunft in Ljubljana auffiel, waren Massen von Demonstranten, die durch die Strassen der Stadt zogen. Unsere Studenten wissen leider über euer Triest Problem, das augenblicklich für euch so aktuell ist, leider nur sehr wenig. Doch hat es uns, dass ich mich so ausdrücke, geradezu erschreckt, als wir erfuhren, dass die Westmächte um den grünen Tisch in London ohne Teilnahme Jugoslawiens über eine Frage verhandeln wollen, die gerade Jugoslawien am meisten berührt. Solch ein Vorgehen ist ohne Zweifel verurteilenswert. Es ist doch ganz klar, dass man die Frage Triest nicht ohne Mitwirkung Jugoslawiens wird lösen können. Vielleicht interessiert mich die Triesterfrage gerade deshalb so sehr, weil ich in ihr eine grosse Ähnlichkeit mit unseren Gebietsproblemen, z. B. dem Saargebiete, sehe.

Und noch etwas muss ich hier betonen. Wir sind fest davon überzeugt, dass der internationale Festival, der vom Jugoslawischen Studentenverband in Ljubljana veranstaltet wird, die Beziehungen zwischen den jugoslawischen und deutschen Studenten um vieles vertiefen und stärken wird. Gerade das halten wir für sehr bedeutend und deshalb begrüssen wir jeden Erfolg in dieser Hinsicht auf das wärmste.

Le discours d'ouverture du président des étudiants de Ljubljana au festival

Avec le vive désir de contenter les exécutants et les spectateurs, de créer chez eux un courant d'enthousiasme devant nous unir plus étroitement, j'ai l'honneur d'inaugurer le festival international des étudiants de l'université de Ljubljana. Je salue nos chers hôtes, les étudiants de France, d'Allemagne, d'Autriche et d'Italie. Je voudrais leur souhaiter un agréable séjour dans notre ville ensoleillée, mais le temps, aux deux sens du mot, ne nous favorise guère. Cependant, s'ils n'emportent pas des souvenirs du soleil, ils connaîtront nos voies, nos justes revendications au sujet de Trieste et aujourd'hui et demain ils pourront encore voir par eux-mêmes combien durs sont les jours que nos peuples yougoslaves vivent actuellement, alors qu'ils doivent sans cesse et toujours de nouveau démasquer le mensonge, la forberie, les intrigues et plus encore — le fascisme qui vit toujours dans le monde. Ils verront encore que, malgré tout cela nous allons de l'avant fermes et joyeux, quand nous voyons, que le cœur de notre peuple bat à l'unisson et est rempli d'optimisme, de ce véritable optimisme qui parmi l'ivraie et les mauvaises herbes sait distinguer les beaux épis et à qui les ténèbres ne peuvent cacher le soleil, qui sait distinguer entre les hommes nobles et généreux et les fauteurs de guerre et qui croit à la force et au triomphe de ces mêmes hommes. Je souhaiterais que nos hôtes, quoique étrangers puissent comprendre nos paroles dictées qu'elles sont par l'amitié et le désir d'une collaboration de plus étroites, qu'ils puissent comprendre notre chanson, qui leur est aussi destinée. En tout cas, ils verront, que nous sommes gais, que nous n'avons pas peur du lendemain, que nous, les jeunes, nous sommes fiers de notre exubérante jeunesse et que nous en sommes d'autant plus jeunes et d'autant plus joyeux.

Je salue encore nos chers amis de Sarajevo et de Beograd; tout récemment nous nous étions rencontrés et après le festival nous nous reverrons bientôt. C'est pourquoi, au nom des tous les étudiants slovens, nous les saluons chaleureusement, fermement convaincus que les mots sont superflus entre nous. Et d'ailleurs, ne pensent-ils et ne sentent-ils pas comme nous?

Je salue également les représentants du Parti communiste, des autorités, de l'Université, des Hautes Ecoles et Académies, de l'Armée et des organisations populaires et tous ceux qui êtes venus pour connaître les danses, la musique et la parole des autres nations. Il me semble, que ce soir nous sentons tous d'un même cœur car nous sommes en communion d'esprit avec tant des jeunes gens venus d'un peu partout. Nous sommes unis par bien de caractères communs, même si nous avons chacun nos particularités. Cependant, en nous tous, nous sentons le respect de tout ce qui est honnête, de tout ce qui dans l'art est sincère et il y a en nous une telle clarté que des petites ombres ne sauraient l'obscurcir. Tous les exécutants que nous allons voir sont des jeunes, puisque ils sont étudiants. Il ne s'agit pas ici de l'appréciation ou de critique: il s'agit de collaboration, de notre désir commun de fréquentes rencontres nous permettant de nous serrer la main, de nous regarder franchement dans les yeux comme le font les gens qui n'ont rien à cacher, qui n'ont pas honte de leurs actes, de chanter, de danser et d'être gais tous ensemble.

Voilà quels sont mes désirs et j'ajoute que nous sommes fiers d'avoir, cette fois, ce festival à Ljubljana même.

Von der 1. Seite

fino Bocca di Cattaro! Es geht also noch um etwas mehr — um die Eroberung jugoslawischen Volksgebietes.

In unseren jungen Herzen regen sich wieder die furchtbaren Eindrücke der Vergangenheit: wieder brennt vor unseren geistigen Augen der slowenische Kulturpalast in Triest, wie dies schon einmal geschah (13. Juli 1920), dies unsere nationale Heim, für dessen Wiederaufbau wir eben Beiträge sammeln. Nach diesem Brand in Triest loderten unsere Heime auch in Rojan, Barkovlje und anderen Städten in Flammen auf. Ihnen fielen auch hunderte unserer Dörfer in slowenisch-Venezien und Küstenland zu Opfer (1941—45).

Wieder tauchen vor unserem Geiste die demolierten Räume der slowenischen Volksschulen und die zerstörten Redaktionen der slowenischen Zeitungen auf. Ihnen folgen die unzähligen erblindeten, erschossenen, erhängten und enthaupteten Bazowischen Menschenopfer und lebend-toten Skelette der Internierten auf der Insel Rab.

Alle die Tage, von damals an, als wir uns zur ersten Kundgebung versammelten und unsere heißen Herzen in die Strassen Ljubljana's trugen, bis zu dem Tage, wo wir über die Lautsprecher Marschall Tito's Rede im Parlament lauschten, der ganz unsere eigene Meinung ausdrückte, und weiter bis zum Tage, wo wir unsere Volksabgeordneten, die von der Parlaments-sitzung aus Beograd zurückkehrten, auf dem Bahnhofe mit einer grossen Massenversammlung empfangen, — alle die Tage, als wir in frühen Morgenstunden, an Nachmittagen und kühlen Abenden, sogar auf neugefallenen Schnee und im Regenwetter, demonstrierten, wurde in uns von neuem die Parole wach: Tod dem Faschismus — Freiheit dem Volke! — so, wie zur Zeit der italienischen Okkupation.

Klar und eindeutig sprechen die Massen: Hände weg von unserem Land!

Tausende von Studenten aus allen Fakultäten unserer Hochschulen, Partisanenkämpfer und die jüngste Generation mit ihnen, haben ihren Protest geäussert: wir wollen, dass man auf die Millionestimme unserer Völker hört, — man wird uns nicht überschreien, — wir beschimpfen niemanden, obwohl wir entsetzt sind, — auch diesmal rufen wir: es leben die Garibaldinis, es leben hoch die demokratischen Massen Italiens! Wir verlangen jedoch, dass bei jeder Verhandlung über Triest die jugoslawischen Völker das erste Wort haben.

Bis jetzt haben wir leider nur Beschimpfungen auf Rechnung unserer Nationalehre und die ausgefeil-

Les paroles des masses sont claires et résolues: ne toucher pas notre pays!

testen diplomatischen Phrasen erlebt, jedoch keine einzige Tatsache, die zur Verbesserung unserer gegenseitigen Beziehungen beigetragen hätte.

Wir wundern uns nicht wenig über den unverbindlichen Standpunkt der Regierungen derjenigen Völker, mit denen wir gemeinsam den Kampf gegen den Faschismus gewannen.

Wir demonstrieren noch weiterhin und appellieren an alle unsere jungen, fortschrittlichen Freunde in der Welt, besonders an die Studenten, dass sie nur einen Augenblick uns zuhören, mit uns fühlen und uns verstehen mögen in unserem berechtigten Proteste: Hände weg von unserer Heimat Erde!

NE TOUCHER PAS NOTRE PAYS!

Depuis sept jours, les démonstrations ont succédé aux démonstrations. Nous avons ainsi voulu rappeler au monde que, voilà bientôt onze ans, alors que nous n'étions encore que des enfants, il nous a été donné d'assister à une étrange parade.

Ce furent d'abord des motocyclistes aux casques ornés de panaches noirs qui se montrèrent. Derrière eux, des chars d'assaut avec leurs équipages de chemises noires apportèrent avec eux la mort noire, dans notre blanche ville de Ljubljana. Et cela se passait en avril 1941.

Bientôt ils voulurent nous italianiser, faire de nous des membres du GIL fasciste, des adeptes de la culture deux fois millénaire dont se réclamait Mussolini.

Alors aussi nous répondîmes; malgré notre jeunesse, ils ne réussirent pas à nous intimider. Chaque jour réservait de nouvelles surprises aux envahisseurs. Et, chaque jour, Ljubljana s'éveillait plus forte, plus décidée à la résistance en se répétant la devise qui agissait sur tous d'une manière tenant du miracle: Mort au fascisme — Liberté au peuple!

Petits lycéens, nous écrivions devises et mots d'ordre sur les murs, les maisons et même sur les murs des caernes où étaient cantonnées les chemises noires.

Puis nous aidâmes à leur enlever des armes pour armer notre résistance. Garçons et fillettes, nous allions chercher des armes là seulement où on pouvait en trouver. Bien que cela puisse paraître étrange, nous pouvons affirmer que même les jeunes du Front de la Libération qui s'étaient formés sous la direction du Parti communiste participèrent à la lutte contre l'occupant.

Elle fut dure, croyez-le, cette lutte de notre peuple slovène, de tous nos peuples Yougoslaves, car un million et demi de leurs enfants payèrent de leur sang leur tribut à la liberté.

Il en est parmi nous qui prirent part à la marche triomphale, à la marche libératrice de nos peuples, libérant de l'envahisseur le territoire tout entier de notre patrie st même Trieste — et cela par leurs propres et leurs sacrifices.

Dans cette lutte contre le fascisme, nos frères d'Italie, les partisans italiens, les Garibaldiens, ceux qu'on vient de traduire devant les juges, se groupèrent à nos côtés. L'infame procès de Lucca et le fait que nos nationaux en Italie, à Gorica, en Vénétie sont encore aujourd'hui — six ans après la fin de la guerre contre le fascisme — privés de leurs droits les plus élémentaires, peuvent expliquer à l'Europe à l'humanité tout entière pourquoi nos coeurs, nos jeunes coeurs se sont, au cours de ces six années, remplis d'amertume.

Triest gehört uns — so lautet die Parole
Trieste est à vous — c'est la devise

Programm des Festivals

4. APRIL UM 20. UHR IM OPERNHAUS: FESTLICHE ERÖFFNUNG

1. Begrüßungsansprache des Präsidenten des Universitätskomitees des Jugoslawischen Studentenverbandes Ljubljana, Zorko Ščuka
2. Kärntner Volkstänze — Studenten der Universität Ljubljana
3. Jahrmarkt — Pantomime — Studenten der Universität Göttingen
4. Baskentänze — Studenten der Universität Bordeaux
5. Volkstänze aus Montenegro — Studenten der Universität Sarajevo (Bosnien)
7. Edmond Rostand: Cyrano de Bergerac (1. Akt) — Studenten der Akademie für Bühnenkunst
8. Die Vase oder Die Leiden des alten Wärters — Pantomime — Studenten der Universität Göttingen
9. Bosnische Volkstänze — Studenten der Universität Sarajevo
10. Baskentänze — Studenten der Universität Bordeaux

5. APRIL UM 19. UHR IM SAALE DER SLOWENISCHEN PHILHARMONIE

1. Händel: Trio — Sonate in E-dur
J. Bartlmä, I. Violine
Rudolf Ebner, II. Violine
Walter Klasine, Klavier, Oesterreich
2. Vitali: Chaconne
Kop Pavle, Violine
Dušan Trbojevič, Klavier, Jugoslavija
3. Haydn: Andante con Variationi f-mol
Tatjana Orloff, Klavier, Deutschland
4. Mozart: Duett aus der Oper »Die Hochzeit des Figaro«
R. Strauss: Duett aus der Oper »Arabell«
Elisabeth Czernohorsky, Sopran
Gertrude Wagner, Sopran, beide Deutschland
Zdenka Lukeč, Klavier, Jugoslavija

Kärntnerische Volkstänze — Studenten der Universität Ljubljana

Les danses populaires de la Carinthie — les étudiants de l'Université de Ljubljana

5. Debussy: Le passe-pied
P. Mangiagolli: La dance de olai
Pierné: Letude de concert
Colette Meunier, Klavier, France
6. Siegrid Ernst: Klavier — Duo
Siegrid Ernst, Klavier
Walter Koch, Violine, Deutschland
7. Matičič: Zwei Kompositionen für Violine und Klavier
Paganini: Sonata
Skalar Sabina, Violine
Verbič Nada, Klavier, Jugoslavija
8. Verdi: Pace (Arie aus der Oper »Die Macht des Schicksals«)
Elisabeth Czernohorsky, Sopr., Oesterreich
Zdenka Lukeč, Klavier, Jugoslavija
9. Chaminade: Concertino für Flöte und Klavier
Werner Tripp, Flöte
Walter Klasine, Klavier, Oesterreich
10. Franz Liszt: Variationen auf Bach's Thema »Weinen, klagen, sorgen, zagen...«
Nada Verbič, Klavier, Jugoslavija

6. APRIL UM 20. UHR IM SAALE DER SLOWENISCHEN PHILHARMONIE

1. Mozart: Sonate B-dur für Violine und Klavier
Isa Pagel, Violine
Tatjana Orloff, Klavier, Deutschland
2. Händel: Arie der Kleopatra
Schubert: Frühlingslaute
Schumann: Du Ring an meinem Finger
Barbara Horn, Sopran
Tatjana Orloff, Klavier, Deutschland
3. Trbojevič: Das Unwetter
Gostuški: Zwei Lieder
Dušan Popović, Klavier, Jugoslavija
Dušan Trbojevič, Klavier, Jugoslavija
4. Beethoven: Sonate D-dur op. 10 No. 3
Tatjana Orloff, Klavier, Deutschland
5. Lipovšek: Die Einsame
Šivic: Der Abschied des Partisanen
Čajkovski: Arie der Liese aus der Oper »Die Pik-dame«
Vanda Gerlovič, Sopran
Zdenka Lukeč, Klavier, Jugoslavija
6. H. Wolf: Verborgenheit
Marx: Marienblüten
Gertrude Wagner, Sopran, Oesterreich
Zdenka Lukeč, Klavier, Jugoslavija
7. Debussy: Mädchen mit flachsfarbenen Haaren
Trbojevič: Kolo
Chopin: Polonaise As-dur
Dušan Trbojevič, Klavier, Jugoslavija
8. Beethoven: Klaviertrio op. 70 No. 1
Siegrid Ernst, Klavier
Walter Koch, Violine
Günther Koch, Cello, Deutschland

C'est avec inquiétude que nous avons suivi ce qui a été une sorte de prélude aux événements d'aujourd'hui. Il n'y a pas longtemps que, dans plusieurs villes italiennes et surtout à Trieste, les squadrists et les jeunes qui ils ont entraînés se sont livrés à diverses violences avec l'appui de tout l'appareil cominformiste, faisant revivre, dans leur fidélité aux traditions, les mots d'ordre chauvins et impérialistes.

N'est-ce pas une insulte à tout ce qui est clair et pur, n'est-ce pas une insulte à l'opinion publique contemporaine que de crier: »Da Trieste fino a Bocca di Cattaro«. Il s'agit de quelque chose de plus, il s'agit de la conquête de territoires appartenant aux peuples yougoslaves.

Et nous avons évoqué des scènes du passé: l'incendie du Narodni Dom d. Trieste (Foyer national) le 13 juillet 1920, de ce foyer pour la reconstruction duquel nous sommes justement et train de faire des collectes. Nous avons évoqué l'incendie de Foyers semblables à Rojan, Barkovlje, la destruction de milliers de villages dans toute la Vénétie Julienne de 1941 à 1945.

A nos yeux apparurent les ruines des écoles slovènes démolies, les rédactions des journaux slovènes pillées; milliers de camarades, ces morts-vivants, ces squelettes du camp de concentration de Rab se sont levés devant nous.

Après notre première réunion de protestation, de lorsque les étudiants de nos hautes écoles ont manifesté leurs sentiments dans la rue, lorsque nous avons entendu le discours du Maréchal Tito et lorsque nous sommes allés accueillir à la gare de Ljubljana nos députés qui rentraient de la dernière session de nos Chambres, nous n'avons cessé, alors que, soir et matin, dans la neige nouvellement tombée et la boue nous manifestations, d'avoir présente à l'esprit la devise: »Mort au fascisme«, aussi ardente qu'aux jours de l'occupation italienne.

Par milliers, les étudiants de toutes nos Facultés et de toutes nos Hautes Ecoles, combattants, anciens partisans, et leurs camarades plus jeunes ont fait entendre leurs protestations »Ils ne couvriront pas nos voix! Nous voulons que des millions des nôtres les entendent. Nous n'insultons personne, bien que notre indignation soit à son comble! Et cette fois encore nous crions: Vivent les partisans italiens, les Garibaldiens! Vivent les foules démocratiques d'Italie! Nous demandons que dans la discussion de cette question, la première place soit accordée aux peuples de Yougoslavie!

Jusqu'à présent, nous avons tout entendu, des pires injures à l'adresse des peuples yougoslaves aux paroles diplomatiques subtiles et d'un sens douteux, mais nous n'avons malheureusement pas été témoins de faits qui pourraient modifier l'actuel état de choses.

Nous sommes surpris de l'attitude si peu »alliée« adoptée par les gouvernements des pays avec lesquels nous avons combattu contre le fascisme.

Nous continuons nos démonstrations et nous adressons cette protestation à tous les jeunes amis que nous avons dans le monde, à tous les étudiants épris de progrès et nous leur disons: »Écoutez-nous un instant et pénétrez bien notre protestation justifiée: Que nul ne touche à notre terre!«

Die vielköpfige Hydra — Alcide de Gasperi. Heute möchte er Triest, morgen wieder Lybien und dann vielleicht Abessinien...

D'Hydra a nombreuses têtes — Alcide de Gasperi. Aujourd'hui il vaudrait Trieste, demain encore Lybie et alors peut être Abissinie

Von der 1. Seite

ein Hajakausflug auf der Drina, ein Seminar in Ljubljana usw., vorbereitet.

Zur selben Zeit wird eine grössere Anzahl unserer Studenten auf Praxis und Arbeit im Auslande weilen.

Gleichzeitig wenden wir uns gegen den internationalen Studentenbund, der leider nur mehr ein willkürliches Werkzeug des Kominformbüros und sowjetischen Propaganda darstellt und in dieser seiner traurigen Rolle eine konstruktive Studentenzusammenarbeit schon von vornherein ausschliesst. Diese sowjetmonopolistische Organisation verschmäht jede praktische Zusammenarbeit auf dem Gebiete unserer Hochschulinteressen und tritt als Zerstörer und Vernichter unserer Studenteneinigkeit auf. Aus diesem Grunde haben die Studenten fast aller Länder in absoluter Mehrheit die Reihen dieser Organisation verlassen.

TRIBUNA — LA TRIBUNE LE JOURNAL D'UNIVERSITE DE LJUBLJANA. LA REDACTION: LJUBLJANA, KONGRESNI TRG II., JUGOSLAVIJA. LA IMPRIMERIE »TONETA TOMŠIČA«, LJUBLJANA.

TRIBUNA — DIE TRIBUNE, STUDENTENZEITUNG DER UNIVERSITÄT LJUBLJANA, KONGRESNI TRG II., JUGOSLAVIJA, DRUCKEREI »TONETA TOMŠIČA«, LJUBLJANA.

UNE CONVERSATION AVEC LES ÉTUDIANTS ÉTRANGERS

Kreplin Dieter — World university service, Bonn

Les étudiants allemands sommes venus de quatre Universités: de Hambourg, de Bonn, de Göttingen, de Heideberg. Le voyage était un événement prodigieux; la plupart parmi nous a vu les Alpes pour la première fois. En outre, il faisait un temps splendide. Nous étions fort surpris de l'accueil; ceux qui nous attendaient, étaient beaucoup plus nombreux que nous. Je dois bien de reconnaissance à nos camarades yougoslaves pour un accueil si affectueux; je ne sais comment répondre à tant d'attentions que nous avons reçues or à l'hôtel, où nous avons pu nous reposer après 24 heures du voyage bien fatigant.

Ce que j'ai aperçu tout d'abord à Ljubljana, c'étaient les foules des gens qui en protestant circulaient dans les rues. Je suis fâché de constater que nos étudiants ne sachent que peu de chose du problème de Trieste ce qui est aujourd'hui la question la plus actuelle pour vous. Nous sommes effrayés, si je peux le dire de cette manière, à cause des événements à Londres, où l'on veut disenter, le problème qui touche surtout la Yougoslavie et qu'on veut faire cela sans vos délégués. Il faut bien le condamner. Il est clair qu'on ne peut pas résoudre le problème de Trieste sans la présence de la Yougoslavie. Je m'intéresse cette question avec une grande intensité et la cause en est surtout que j'y vois une parenté avec notre problème territoire.

Je voudrais bien accentuer une chose: que le festival, organisé par l'Organisation des étudiants yougoslaves, à Ljubljana, approfondirait les rapports entre les étudiants de la Yougoslavie et ceux de l'Allemagne. C'est de la première importance et nous saluons chaque conclusion qui en résulte.

SO
GESCHAH
ES ...

DARUM RUFEN WIR: NIE WIEDER!
POUR CELA — AU GRAND JAMAIS!

L'organisation des étudiants de Yougoslavie et la collaboration estudiantine internationale

L'organisation des étudiants de Yougoslavie est unie par des liens étroits aux organisations estudiantines étrangères et collabore avec elles. A ce point de vue notre organisation s'appuie sur les principes suivantes: collaboration basée sur l'estime réciproque et l'égalité dans la lutte pour la paix et contre toute forme d'agression. Nous considérons que le contact direct entre nos étudiants et les étudiants étrangers est un apport, à l'activité commune à la compréhension et au rapprochement mutuels. C'est pourquoi nous cherchons des points de contact sous les formes les plus variées: présentations culturelles et artistiques et festivals, rencontres sportives, groupes de travail et de tourisme, délégations, etc...

Ces derniers temps les représentants de notre Organisation ont pris part à deux conférences estudiantines internationales à Edinbourg et à Hald (Danemark).

A la conférence d'Edinbourg, les représentants d'environ deux millions d'étudiants d'Europe et des autres continents ont discuté les principes et les formes pratiques de la collaboration estudiantine, et cela dans une atmosphère de compréhension, de tolérance et de parfaite égalité. Les conclusions pratiques de cette conférence seroit une bonne base de la future collaboration estudiantine.

A la conférence de Hald on a étudié la question des échanges pratiques (groupes estudiantines scientifiques, de travail, de tourisme etc.).

Pour cette année, l'Organisation des étudiants Yougoslaves prépare un vaste programme d'échange. Plus de deux mille étudiants étrangers séjourneront chez nous en groupes scientifiques ou professionnels, en touristes etc. On est en train d'organiser des camps et des foyers de vacances pour les étudiants sur la côte adriatique, dans les montagnes de Slovénie et de Croatie, des excursions en canoë sur la Drina, un séminaire à Ljubljana etc. En outre un grand nombre de étudiants de toutes les Universités de Yougoslavie iront à l'étranger pour des stages professionnels, des études, en groupes de travail, etc.

Cette abondance d'échanges contribuera grandement au raffermissement de la collaboration estudiantine internationale et de l'unité parmi tous les étudiants du monde.

Nous devons lutter contre la soidisante Union internationale des étudiants qui veut semer la discorde parmi nous. Ayant trompé les étudiants, cette Union s'est transformée en une organisation estudiantine cominformiste régionale et est devenue un instrument banal de la propagande soviétique. Elle ne reconnaît d'autre unité estudiantine que celle qui naît à l'ombre des résolutions cominformistes sous le monopole soviétique. Ils repoussent toute collaboration pratique dans les questions intéressant les étudiants et jouent le rôle de destructeurs de l'unité estudiantine. C'est pourquoi l'énorme majorité des étudiants de tous les pays du monde l'a condamnée et s'en est séparée.

Milorad Pešić, Président de l'Organisation des étudiants de Yougoslavie